Ἀριθ. 133 - Λεπτὰ εἴκοσι.

ΕΤΟΣ Γ'.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἕκτος

Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

16 Ἰουλίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΑΜΑΛΙΑΣ

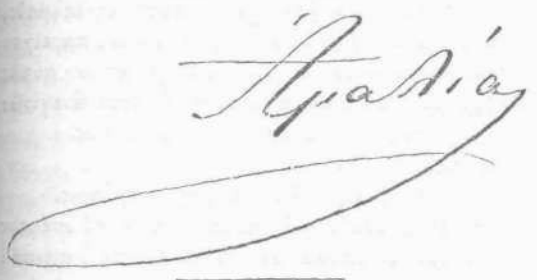

Ο ΔΥΣΜΟΡΦΟΣ

[Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, ὑπὸ * Κ.]

Συνέχεια· ἴδε σελ. 442.

Ἕνδεκα ἔτη εἶχον παρέλθει, ὁπότε αἴφνης ἦλθον διαταγὴ ἐκ Παρισίων διὰ τὰς ἀναγκαίας ἐν τῷ πύργῳ προπαρασκευὰς πρὸς ὑποδοχὴν τῆς οἰκογενείας.

Ὡραίαν τινὰ ἑσπέραν τοῦ Ἰουλίου μακρὰ σειρὰ ἁμαξῶν ἀνήρχετο τὴν μεγάλην ὁδὸν τῆς Καρστόνης, ἡ δὲ κατοικία τῶν Βρανδώνων ἀποκατέστη ἐκ νέου ζωηρὰ καὶ θορυβώδης.

Ἐν τούτοις τὴν φορὰν ταύτην ἡ κίνησις δὲν προήρχετο ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν προσκεκλημένων ἄκρων κομψῶν, ἀλλ' ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῆς δημιουργίας: πάντων ἐκείνων τῶν ὄντων, ἅτινα μία μεγάλη οἰκογένεια μετὰ μακρὰν αὐτῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διαμονὴν ἐπαναφέρει ἀείποτε ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ της. Παιδαγωγοὶ ἐκ Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας, ἡ θαλαμηπόλος τῆς μιλαίδης καὶ ἡ Ἐλβετὶς τροφὸς τῶν κορασίδων, ὁ Γάλλος θαλαμηπόλος τοῦ μιλόρδου καὶ ὁ Γάλλος μάγειρος τοῦ μιλόρδου, καὶ... πῶς νὰ εἴπω; ὁ διευθυντὴς τῆς *συνειδήσεως* (ὁ πνευματικὸς) τῆς μιλαίδης, φλυαρῶν εἰς κακὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐξετάζων τὰς εἰκόνας, ὁ ξένος ἐπόπτης τοῦ λόρδου Λουδοβίκου, ὁ Ἀλβανὸς ἀκόλουθος τῆς μητρός του, κ. τ. λ., κ. τ. λ.

Ὅλος ὁ κόσμος οὗτος ἐπλήρου θορύβου καὶ σκανδάλου τὰ ἀπὸ μακροῦ ἤδη χρόνου σιωπηλὰ τοῦ πύργου διαμερίσματα. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν διαφόρου εἴδους καὶ πάσης ἐργασίας ὑπηρετῶν καὶ θεραπόντων, θεραπαινίδων δευτέρας τάξεως, ἀνησύχων ἀνθρώπων, ἕνεκα τῶν ὁποίων καθίσταντο ἡ οἰκία αὕτη ἀληθὴς πυργοποιΐα, μεθ' ὅλας τὰς φαινομένας αὐτῆς ἀπαιτήσεις καὶ τὴν ὑψηλὴν περιωπήν. Ἅπας οὗτος ὁ ὄχλος τῶν δούλων ἦτο τετράκις πολυαριθμότεοος τοῦ δέοντος, μὴ ἐπαγρυπνούμενος δὲ παρεδίδετο εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν. Οἱ μὲν ξένοι ἤριζον ἀδιακόπως, οἱ δ' ἐντόπιοι παρεπονοῦντο. Ζηλοτυπία, ὀκνηρία παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τοῦ σταύλου καὶ τοῦ προθαλάμου, διαφθορὰ καὶ καταχρήσεις παρὰ τῷ ἐπιστάτῃ καὶ τῷ οἰκονόμῳ... Ταχέως δὲ ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ κρίνω καὶ τοὺς κυρίους.

Ἡ μαρκησία μὲ ὑπεδέχθη μετὰ μεγάλης τρυφερότητος... φαινομενικῶς μόνον εἶχε προσπαθήσει πάντοτε—ἀγνοῶ διὰ τίνα λόγον—ὅπως μὲ ἀναγκάσῃ νὰ λησμονήσω, ἕνεκα τῶν δειγμάτων τῆς εὐνοίας δι' ἣν μὲ ἐπλήρου, τὰς μετὰ τῆς μακαρίτιδος μαρκησίας Βρανδῶνος ἀρχαίας φιλικὰς σχέσεις μου, μεταχειριζομένη με ὡς ἓν τῶν σημαινόντων ἐν Καρστόνῃ προσώπων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου οἱ ἰατροὶ εἶναι συνήθως προνομιοῦχοι παρὰ ταῖς μεγάλαις κυρίαις.

Μετά τινας στιγμὰς συνδιαλέξεως μὲ ἠρώτησεν ἂν ἐπεθύμουν νὰ ἴδω τὰ παιδία, ἀνοίγουσα δὲ ὑελίνην θύραν, μὲ ὡδήγησε πρὸς ἐξωτερικὴν κλίμακα, κάτωθι τῆς ὁποίας ἐξηπλοῦτο ὁ κῆπος τῶν παιδικῶν διασκεδάσεων, ἀπέραντος χλοερὰ ἔκτασις περικυκλωμένη ὑπὸ μεγάλων δένδρων καὶ κεκοσμημένη ὑπὸ πλατειῶν σειρῶν ἀνθέων. Ἦτο τὸ διὰ τὰ παιγνίδια τῶν παιδίων προωρισμένον ἰδίως μέρος.

Θορυβώδεις γέλωτες ἦσαν οἱ πρῶτοι ἦχοι, οἱ ἑλκύσαντες τὴν προσοχήν μου. Οἱ γέλωτες οὗτοι προήρχοντο ἀπὸ ὁμίλου νεανίδων συνοδευομένων ὑπὸ δύο ἢ τριῶν νέων γυναικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ξενικὴ ἐνδυμασία, τὸ ὕφος καὶ ἡ καθόλου στάσις ὑπεδείκνυον ἀμέσως τὴν γαλλικὴν ἢ ἰταλικὴν ἐθνικότητα.

Οὐδεμία τῶν νεανίδων ἐκείνων ἦτο ὡραία· ἦσαν ὠχραὶ καὶ ἀγέρωχοι τὴν φυσιογνωμίαν. Εἶχον ἐν τούτοις λεπτότατον δέρμα, ὡραίους μέλανας ὀφθαλμοὺς ὁμοιάζοντας μὲ τοὺς τῆς μητρὸς αὐτῶν, τοξοειδεῖς ὀφρῦς, καὶ θαυμασίους μαύρους βοστρύχους. Μεθ' ὅλα ταῦτα, οἱ χαρακτῆρες αὐτῶν, εἰ καὶ κανονικοί, οὐδὲν ἐξέφραζον, ἐστερημένοι παντὸς θελγήτρου καὶ παντὸς κάλλους.

Εὗρον αὐτὰς ὑποκριτικὰς καὶ ἐπιτετηδευμένας, ἐξεπλάγην δὲ διὰ τοὺς ἀναρμόστους εἰς τὴν ἡλικίαν των τρόπους, διὰ τὴν ἐντελῆ εὐκολίαν,

μεθ' ἧς τὰ ὀκταετῆ ἢ δεκαετῆ ταῦτα μικρὰ πλάσματα μ' ὑπεδέχθησαν, ἅμα μοὶ παρουσίασεν αὐτὰ ἡ μήτηρ των.

Ἐπανεκάθησαν ἐπὶ τῆς χλοερᾶς γῆς, ἐπανέλαβον τὰ παιγνίδιά των καὶ ἐπανήρχισαν τοὺς ἐπιτετηδευμένους ἢ πραγματικῶς εὐθύμους γέλωτάς των. Ὀλίγα βήματα μακρὰν αὐτῶν ἵστατο ὁ λόρδος Λουδοβίκος. Οὐδέποτε εἶδον ὡραιότερον μειράκιον. Ἦτο δωδεκαετὲς μόλις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀλλ' εἶχεν ἀνάστημα ὑψηλὸν καὶ κομψόν, χρῶμα θυμάσιον, ὀφθαλμοὺς ἐκφραστικοὺς καὶ γλυκεῖς, μεγαλοπρεπεῖς χρυσοφαίους βοστρύχους καταπίπτοντας ἐπὶ τῶν ὤμων του, εὐγενῆ καὶ ἰσχυρὰν θεωρίαν· ἐφαίνετο κατὰ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη πρεσβύτερος τῆς πραγματικῆς ἡλικίας του.

Ἐνθουσιώδης ἐξ εὐχαριστήσεως καὶ ἀγερωχίας μοὶ παρουσίασεν αὐτὸν ἡ μήτηρ του, ἐκεῖνος δὲ μοὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα μετὰ τρόπου τοσοῦτον ἐλευθέρου, μετὰ τοσαύτης ἐγκαρδίου προθυμίας, ὥστε ἀμέσως μὲ κατέκτησε.

Καθ' ὅσον ἐνόησα, ἀφορμὴ τῶν γελώτων, τοὺς ὁποίους εἶχον ἀκούσει, ἦτο ὁ γαλλικὸς αὐτοῦ σκύλαξ. Τὰ ἐπιτήδεια κινήματα, εἰς τὰ ὁποῖα τὸν ἐρέθιζε διὰ τῆς φωνῆς καὶ διὰ τῶν χειρονομιῶν ὁ νέος αὐτοῦ κύριος, ἦσαν τοσοῦτον διασκεδαστικὰ καὶ τοσοῦτον ἀστεῖα, ὥστε καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν ἠδυνήθην νὰ μὴ λάβω μέρος εἰς τὴν γενικὴν εὐθυμίαν.

Παρατηρήσας ἐπί τινας στιγμὰς τὸ παιγνίδιον τῶν παιδίων ἐζήτησα πληροφορίας περὶ τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν.

— Ἀ πτωχὸν πλάσμα! . . . Ποῦ εἶναι λοιπόν, τῳόντι; εἶπεν ἡ μιλαίδη. Γεραλδίνη, ποῦ εἶναι ὁ λόρδος Σαινζερμαίν;

— Πῶς νὰ τὸ γνωρίζω, ἀγαπητὴ μαμά, ἀπεκρίθη ἡ Γεραλδίνη, ἡ πρεσβυτέρα κόρη, δι' ὄφους ἀκηδοῦς καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ παίζῃ.

— Δὲν τὸν βλέπετε ἐκεῖ κάτω, ὑπὸ τὰ δένδρα, μὲ τὴν Λιλίαν; εἶπεν ἡ δευτέρα κόρη, ἡ λαίδη Ἀραβέλλα.

— Πάσχει σήμερον, εἶπεν ὁ λόρδος Λουδοβίκος. Δὲν θὰ ἔλθῃ μαζῆ μας, καὶ πιστεύω οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν θὰ τὸν ζητήσῃ.

— Δὲν εἶναι ἰδική μας ἀσχολία ἡ περιποίησίς του, προσέθηκεν ἡ λαίδη Γεραλδίνη.

Διηυθύνθην πρὸς τὴν δενδροστοιχίαν. Ἐκεῖ, ἐν τῷ ἀνακλίντρῳ του,—ἐν τῷ δυστυχεῖ ἐκείνῳ κινητῷ ἀνακλίντρῳ,—εὗρον καθήμενον ἢ μᾶλλον ἐξηπλωμένον τὸν δυστυχῆ μικρὸν φίλον μου, κεκλιμένον ἐπὶ τῶν νώτων, μὲ κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμούς, ἔχοντα ἐπὶ τοῦ προσώπου τὸν τύπον τῆς θλιβερᾶς ἐκείνης ἐκφράσεως, ἣν καταλείπει ἡ ἀγωνία τῆς φυσικῆς ὀδύνης, τοὺς χαρακτῆρας ὠχροὺς καὶ ἐξηντλημένους, τὸ στόμα μόλις ἡμιανεῳγμένον, ἀναπνέοντα μετὰ τῆς γαλήνης τῆς παρακολουθούσης τοὺς ὀξεῖς πόνους.

— Σιωπή! . . . ἐψιθύρισε παιδική τις φωνή.

Παρετήρησα τότε κόρην ἐννέα ἢ δέκα περίπου ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, καθημένην ἐπὶ μικρᾶς ἕδρας πλησίον τοῦ ἀνακλίντρου . . . θυμάσιον μικρὸν πλάσμα, παιδικὸν καὶ χάριεν πρόσωπον, καθαρῶς ὠοειδές, ῥόδινον χρῶμα, βοστρύχους λαμπροῦ καστανοῦ χρώματος ἀκτινοβολοῦντας, κρατουμένους ἐπὶ τοῦ μετώπου ὑπὸ κυανῆς λεπτῆς κλωστῆς, καὶ ἐπαναπίπτοντας εἰς τὰ ὀπίσω ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἐκράτει τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της, μὲ τὴν ἔκφρασιν τῆς βαθυτάτης ἱκεσίας, ἔχουσα ἀτενῶς ἐστραμμένους πρός με τοὺς μεγάλους βαθυφαίους αὐτῆς ὀφθαλμούς, εἰς οὓς μακραὶ μεταξώδεις βλεφαρίδες παρεῖχον ἔκτακτον γλυκύτητα. Ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ὑπῆρχε βιβλίον ἠνεῳγμένον, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκεν ἐγρηγοροῦσα πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς.

Ἐπλησίασα ἡσύχως.

— Κοιμᾶται; ἠρώτησα χαμηλοφώνως.

— Μάλιστα. Ἀλλ' ὑπέφερε τόσον! ὑπέφερε πολύ! Τέλος, κοιμᾶται τώρα. Σιωπή! σιωπή!

Ἠγέρθη, θεωροῦσα αὐτὸν συμπαθῶς, κλαίουσα.

— Ὑποφέρει λοιπὸν πράγματι τόσον;

— Φεῦ, ναί! πολύ. . . πολύ. Ἀλλὰ πόσον εἶναι ἀγαθός! πόσον εἶναι γλυκύς!

— Καὶ τίς εἶσθε σεῖς, χαρίεσσα μικρὰ δεσποινίς, ἥτις φαίνεσθε ἀγρυπνοῦσα ἐπ' αὐτοῦ μετὰ τόσης τρυφερότητος; Εἶσθε μία ἐκ τῶν ἀδελφῶν του;

— Φεῦ, ὄχι! Εἶμαι ἡ Λιλία.

— Καὶ ἠμπορῶ νὰ μάθω διατί μένετε ἐδῶ ἀντὶ νὰ παίζητε ἐκεῖ μὲ τὰς ἄλλας; Ἀκούσατε πόσον γελῶσιν!

— Τὸ γνωρίζω. Ἀπέλυσαν τὸ σκυλάκι. . . Ἀλλ' εἶμαι πολὺ δυστυχὴς ἂν ἀφήσω μόνον τὸν λόρδον Σαινζερμαίν, μόνον νὰ πάσχῃ! Ἀ! τὸν λυποῦμαι τόσον! . . . Τοιαύτη ἀγωνία! καὶ εἶναι τόσον μελαγχολικός! τόσον μελαγχολικός! Προτιμῶ νὰ τὸν περιποιῶμαι παρὰ νὰ παίζω μὲ ἐκείνας.

— Τότε εἶσθε μεγάλοι φίλοι;

— Ὦ! ναί, καὶ μὲ ἀγαπᾷ τόσον! Μὲ διδάσκει. . . μὲ μανθάνει ὅ,τι δὲν γνωρίζω· καὶ ὅταν ἡ δεσποινὶς εἶναι θυμωμένη ἐναντίον μου, ἐξηκολούθησε μετὰ τόνου λατρευτῆς ἐξομολογήσεως, ἔρχομαι νὰ τὸν εὕρω κρυφίως, καὶ, μολονότι πολλάκις ὑποφέρει ὡς δυστυχής, μοὶ λέγει πολλοὺς καλοὺς λόγους, μὲ παρηγορεῖ καὶ μὲ κάμνει ὑπομονητικὴν καὶ γλυκεῖαν—καὶ ὅταν ἐπίσης εἶμαι κακὴ καὶ θυμωμένη, μοὶ ὁμιλεῖ μὲ τόσην χάριν καὶ μὲ τόσην ἀγαθότητα, ὥστε μετανοῶ ἀμέσως.

— Εἶσθε λοιπὸν ἐνίοτε κακή;

— Βεβαιότατα! Μόνον ἐκεῖνος δὲν εἶναι ποτέ... ὄχι, ποτέ, ποτέ! . . . Πάντοτε ἀγαθὸς ὡς ὁ ἀγαθὸς Θεός!

Ἡ ἤρεμος ἡμῶν συνδιάλεξις διεκόπη ὑπὸ ἐλαφρᾶς κινήσεως τοῦ κοιμωμένου.

— Ἀ! ἰδοὺ αὐτὸς ἐγειρόμενος, ἀνέκραξεν ἡ μικρὰ κόρη, πλησιάσασα ζωηρῶς καὶ ἐρωτῶσα αὐτόν:— Εἶσθε καλλίτερα ἀναμφιβόλως.

— Μάλιστα, ἀγαπητή μου, ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς ἡσύχου καὶ ἀτόνου. Ἐμείνατε πλησίον μου καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα;

— Ὦ! μάλιστα. Ἔμαθον ἀπὸ στήθους τὴν μεγάλην αὐτὴν σελίδα. Ἠμπορῶ νὰ σᾶς τὴν εἴπω. Τὴν γνωρίζω κάλλιστα.

— Ὄχι τώρα. Πόσον γελοῦν ἐκεῖ κάτω! Πηγαίνετε νὰ παίξητε μ' ἐκείνας, ἀγαπητὴ μικρά. Ἠμπορῶ νὰ μένω τώρα μόνος.

— Προτιμῶ νὰ σὲ συντροφεύω.

— Ἀλλὰ δὲν ἐκινήθητε διόλου μετὰ μεσημβρίαν, ἡ δὲ ἀγατητὴ μικρὰ γλῶσσά σας πρέπει νὰ ἐκουράσθη σιωπῶσα· δὲν ἔχω δίκαιον, χαριεστάτη μικρά μου Λιλία;

— Γνωρίζετε ὅτι ἠμπορῶ νὰ συνδιαλέγωμαι μαζῆ σας . . . Ἀ! ἐλησμόνησα. Εἶναι ἐδῶ εἷς κύριος.

— Φοβοῦμαι, μιλόρδε, εἶπον προχωρῶν, ὅτι ἐλησμονήσατε καθ' ὁλοκληρίαν τὸν κύριον Οὐΐλσωνα.

— Ἀ! Θεὸς φυλάξοι, μοὶ ἀπεκρίθη διὰ τόνου ἐξαιρέτου εὐγενείας. Κύριε Οὐΐλσων, σᾶς ὁρκίζομαι, ὅτι εἶμαι εὐτυχὴς ἐπαναβλέπων σας. Θὰ μὲ συγχωρήσητε βεβαίως διότι δὲν σηκόνομαι. Εἶμαι σχεδὸν ἀκόμη δέσμιος ἐν τῷ ἰδίῳ ἀνακλίντρῳ, τὸ ὁποῖον γνωρίζετε, μολονότι αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου ἤδη καλλίτερα παρά ποτε.

— Πιστεύω ὅτι ἐγείνατε ἤδη εὐρωστότερος καὶ ὑγιέστερος ἀπὸ τὴν τελευταίαν φορὰν, καθ' ἣν εἶχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἴδω.

— Δὲν πρέπει νὰ καυχῶμαι πολὺ διὰ τοῦτο. Ἡ ὑπαρξίς μου εἶναι ἀβεβαιοτάτη καὶ λυπηρά. Φαντάζομαι ὅτι πάντες ἐκπλήττονται διότι ζῶ ἀκόμη, ὑπὲρ πάντας δὲ ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀντέστην τόσον πολὺν καιρὸν, ἀρχίζω νὰ πιστεύω ὅτι θὰ ζήσω, καὶ μ' ὅλους τοὺς πόνους μου, οἵτινες εἶναι τρομεροὶ ἐνίοτε, σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἐπιμένω εἰς τὴν ζωὴν τώρα. Καὶ ἤδη, ἀγαπητὴ μικρὰ Λιλία, πρέπει νὰ παρακαλέσῃς τινὰ νὰ φέρῃ ἐδῶ μίαν ἕδραν διὰ τὸν Κ. Οὐΐλσωνα, διότι, ἂν ἠμπορεῖ νὰ χάσῃ ὀλίγον καιρὸν, σκοπεύω νὰ τὸν κρατήσω πλησίον μου ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον.—Ὡς βλέπετε, κύριε Οὐΐλσων, ζῶ εἰς τὸ ὕπαιθρον, ἐξηκολούθησε στρεφόμενος πρός με· ἐνθυμοῦμαι πάντοτε τὴν ἀγαθότητα, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐδείξατε, ὥστε εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ μὲ συντροφεύσητε ἐπί τινα καιρόν.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ βεβαιώσω τὴν εὐγενείαν σας διὰ τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν θὰ εὕρω ἐδῶ, ἀπεκρίθην βαθέως ἐκπεπληγμένος δι' ὅ,τι ἔβλεπον, ἀλλ' εὐτυχὴς διότι τοσοῦτον ἐγκαρδίως ἐγενόμην δεκτὸς ὑπὸ τοῦ νεανίου ἐκείνου ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἔτρεφον τόσον ζωηρὸν ἐνδιαφέρον.

Ἡ μικρὰ Λιλία ἀπῆλθεν ὡς χρυσαλλὶς περιπταμένη ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος. Ὁ δὲ λόρδος Σαινζερμαὶν τὴν παρηκολούθει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.—Ὁποία ἀξιολάτρευτος κόρη! τῷ εἶπον.

— Τὸ γλυκύτερον καὶ τὸ εὐμενέστερον πλάσμα, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς. Πόσον εἶναι ἐνίοτε τὰ παιδία εὐχάριστα, κύριε Οὐΐλσων! Ὁποῖαι συμπαθεῖς καρδίαι, ὁποία συγκινητικὴ τρυφερότης! Ἠθέλετε τὸ πιστεύσει; Τὸ προσφιλὲς τοῦτο ὄν, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς του, προσηλωθὲν εἰς ἐμὲ, ἐκινήθη ἐναργῶς ὑπὸ τῶν ἀγνοτέρων τῆς συμπαθείας αἰσθημάτων. Εἶδε τὴν μόνωσίν μου καὶ ἐγκατέλιπε πᾶσαν τέρψιν, πάσας τὰς διασκεδάσεις τῆς ἡλικίας του διὰ νὰ μὲ συντροφεύῃ καὶ μὲ περιποιῆται ὡς ἀληθὴς μικρὸς ἄγγελος. Καὶ σήμερον ἀκόμη, τὸ γλυκὺ πλάσμα, βλέπον με νὰ ὑποφέρω τὸ μαρτύριον, ἐκράτησεν ἐπὶ ἓν τέταρτον περίπου τῆς ὥρας τὰς χεῖράς μου εἰς τὰς ἰδικάς του, ὅταν δὲ ἀπεκοιμήθην, ἐκάθησε πλησίον μου καὶ ἔμεινεν ἐδῶ, χωρὶς οὐδεμίαν κίνησιν νὰ κάμῃ, χωρὶς οὐδεμίαν λέξιν νὰ εἴπῃ, ὑπὸ φόβου μὴ μ' ἐξυπνίσῃ,

μ' ὑπομονὴν περιστερᾶς
ἐπωαζούσης τὰ μικρά της.

Καὶ ἐν τούτοις ὅταν ἤμαι ὑγιής, εἶναι ἡ εὐθυμοτέρα, ἡ ζωηροτέρα, ἡ ἀτακτοτέρα φύσις, ἀφ' ὅσας γνωρίζω.

— Ὁποία διασκέδασις πρέπει νὰ ἦναι διὰ σᾶς!

— Ἀ! πλέον ἢ διασκέδασις. Ἀγαπῶ δυστυχῶς—ἐξέβαλε βαθὺν στεναγμὸν—μέχρι τρέλλας τὰ παιδία, ὅπως δὲ γνωρίζετε, δὲν εὑρίσκουσιν εἰς ἐμὲ πολὺ διασκεδαστικὸν σύντροφον. Ἡ συναναστροφὴ καὶ ἡ συμπάθεια τῆς μικρᾶς ταύτης κόρης εἶναι μεγάλη δι' ἐμὲ παρηγορία. Ὑπάρχει τι ἀγαθὸν εἰς τὰ χείριστα πράγματα! Ἐπὶ πλέον ἠμπορῶ, πιστεύω, νὰ εἴπω ὅτι εἶμαι ὠφέλιμος εἰς τὸ προσφιλὲς τοῦτο παιδίον, καὶ εἶναι ἀληθὴς εὐλογία διὰ δυστυχῆ οἷος ἐγώ, τοῦ ὁποίου τὸ μόνον καταφύγιον εἶναι ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐργασία. Προσπαθῶ τὸ ἐπ' ἐμοὶ νὰ διδάξω εἰς τὸ γλυκὺ καὶ εὐάγωγον τοῦτο πλάσμα τὰ ἐξαίρετα πράγματα, τὰ ὁποῖα μ' ἐδίδαξεν ἡ κυρία Καρτβράϊτ, καὶ πιστεύω πραγματικῶς ὅτι ἡ μικρὰ μαθήτριά μου θὰ μὲ τιμήσῃ· καὶ ἐν τούτοις, προσέθηκεν ὑπομειδιῶν, ἡ φύσις ὑπῆρξε τόσον ἄσωτος δι' αὐτὴν, ὥστε φοβοῦμαι σχεδὸν ν' ἀναμιχθῶ εἰς τὸ ἔργον της.

Ἡ Λιλία ἐπανήρχετο κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀκολουθουμένη ὑπὸ ὑπηρέτου φέροντος κάθισμα. Ἐκάθησε πλησίον τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν.

— Καὶ ἤδη, ἀγαπητὴ μικρὰ Λιλία, πηγαί-

νετε νὰ δρέψητε μίαν μεγάλην ὡς σᾶς ἀνθοδέσμην διὰ τὸν κύριον Οὐΐλσωνα.

Ἔδραμε πρὸς τὸν λειμῶνα, ἐνῷ ἡ λευκὴ αὐτῆς ἐσθὴς ὑψοῦτο ὄπισθεν αὐτῆς ὡς τὰ πτερὰ κύκνου, ἡμεῖς δὲ ἐξηκολουθήσαμεν τὴν συνδιάλεξίν μας.

Ὑπάρχει τι προφανῶς ἐν ἐμοὶ προκαλοῦν τὴν ἐμπιστοσύνην, διότι ὁ λόρδος Σαινζερμαὶν, εἰ καὶ μόλις ἀνεμιμνήσκετο τὴν τελευταίαν ἡμῶν συνέντευξιν, μὲ μετεχειρίσθη ὡς ἀρχαῖον φίλον του. Ἤρχισε νὰ μοὶ ὁμιλῇ περὶ τῶν διαφόρων τόπων, τοὺς ὁποίους ἐπεσκέφθη, μετὰ θερμοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐκφραζόμενος περὶ τῶν φυσικῶν καλλονῶν καὶ δεικνύων τὸ λεπτότερον ὑπὲρ τῆς καλλιτεχνίας αἴσθημα. Ἡ δὲ ἰδιότης μου ὡς ἰατροῦ τὸν ἐνεθάρρυνε βεβαίως νὰ συνδιαλέγηται πρὸς ἐμὲ μετὰ μείζονος ἐλευθερίας περὶ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ ἕνεκα τῆς νόσου καταστάσεως.

— Γνωρίζω, μοὶ εἶπε, τὰ μειονεκτήματα τῆς θέσεώς μου καὶ ἀνελογίσθην πᾶσαν αὐτῶν τὴν σπουδαιότητα. Ἡ δυσμορφία εἶναι τρομερὰ δυστυχία, καὶ ἤρχισα ἤδη νὰ αἰσθάνωμαι τὴν πικρίαν αὐτῆς . . . Καὶ πόσον δὲν θέλω ὑποφέρει εἰς τὸ ἑξῆς ἀκόμη! Ἠδυνάμην ἐν τούτοις νὰ παρηγορηθῶ ὅτι εἶμαι εἶδός τι τέρατος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κόσμου, ἂν ἤλπιζον ὅτι θέλω κατακτήσει τὴν ἐπιδοκιμασίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ὑπόληψιν διὰ πράξεων ἀρετῆς καὶ ἐνεργείας. Δυστυχῶς, ἡ ἀθλία τοῦ ὀργανισμοῦ μου ἀδυναμία καθιστᾷ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην λίαν δυσκόλους τὰς προσπαθείας μου καὶ φαίνεται ὅτι μὲ καταδικάζει εἰς τὴν ἀφάνειαν γυναικὸς ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἰς τὴν ὠφελιμότητα αὐτῆς. Ἄ! ποσάκις ἤθελον καταβληθῆ ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας, ἂν δὲν ὑπεστηριζόμην ὑπὸ τῶν σοφῶν συμβουλῶν τῆς κυρίας Καρτβράϊτ! Ἄ! ἡ ἀγαθὴ καὶ γενναία γυνή! Αὕτη μ' ἐδίδαξε νὰ θεωρῶ τὸν κόσμον ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν,— ἀγνοτέραν, ἐλπίζω,—ὡς τὸ θέατρον τοῦ καθήκοντος καὶ οὐχὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ πρῶτον ὅλων τῶν καθηκόντων εἶναι ἡ ἐγκαρτέρησις. Αὕτη διήγειρε τὸ θάρρος μου, αὕτη ἐκαλλιέργησε τὰς πνευματικάς μου δυνάμεις· εὗρον τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν γαλήνην ἐν τῇ ἐργασίᾳ, τῆς ὁποίας τὸν ἔρωτα μοὶ ἐνέπνευσεν ἐκείνη, τὴν εὐτυχίαν δὲ, ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀρίξεως τοῦ ἀξιολατρεύτου τούτου παιδίου. Ἤδη σκέπτομαι νὰ ζῶ μόνον χάριν τῶν ὁμοίων μου. Διὰ τούτου τοὐλάχιστον θέλει καταδειχθῆ, ὅτι ἡ φυσικὴ δυσμορφία, ὅσον καὶ ἂν ἦναι μεγάλη, δὲν καταστρέφει ἀνεπανορθώτως τὸ στάδιον εὐτόλμου ἀνθρώπου, ὁ δὲ κυφὸς λόρδος, ὁ δυστυχὴς δύσμορφος θέλει δυνηθῆ ἴσως ν' ἀφήσῃ, πρὶν ἢ ἀποθάνῃ, ἔντιμόν τι δεῖγμα, ἀντάξιον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης διαβάσεώς του.

Διεκόπη ὑπὸ τῆς Λιλίας, τρεχούσης καὶ καταβρέκτου ὑπὸ τῶν δακρύων ἐχούσης τὸ πρόσωπον.

— Τί εἶναι, Λιλία μου;

— Δὲν θέλουν νὰ μὲ ἀφήσουν νὰ κόψω ἄνθη, ἡ δὲ μαρκησία εἶναι θυμωμένη, διότι ἤγγισα τὰ ρόδα της. Εἶπον ὅτι ἦσαν διὰ σᾶς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὴν ἠμπόδισε νὰ μὲ μαλώσῃ. Ὅλοι εἶναι θυμωμένοι ἐναντίον μου. Ποῦ λοιπὸν τότε θὰ ἠμπορέσω νὰ συνάξω ἄνθη διὰ σᾶς . . . ὡραῖα ἄνθη, ὅμοια με' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἔφερα εἰς τὸ Φονταινεμπλώ: μαργαρίτας, γαρόφαλλα καὶ ρόδα, τὰ ὁποῖα τόσον πολὺ ἀγαπᾶτε καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐστόλιζον τὸν θάλαμόν σας, ὅταν ἦσθε ἀσθενής;

— Μὴ λυπεῖσθε τόσον, ἀγαπητὸν τέκνον. Δὲν πρέπει—καὶ ἀπέμαξε τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἔρρεον ἐπὶ τῶν παρειῶν του—δὲν πρέπει νὰ ἐγγίζωμεν ὅ,τι δὲν μᾶς ἀνήκει. Κανεὶς δὲν ἐπιθυμεῖ τοῦτο. Δὲν ἐγνώριζον ὅτι ἐπηγαίνετε νὰ κόψητε τὰ ἄνθη ταῦτα εἰς τὸν κῆπον τῆς μαρκησίας, ὅταν σᾶς ἔστειλα νὰ κάμητε μίαν ἀνθοδέσμην διὰ τὸν κύριον Οὐΐλσωνα. Θέλομεν φυτεύσει ἕνα ὡραῖον μικρὸν κῆπον διὰ τοὺς δύο μας εἴς τινα γωνίαν, καὶ τότε ἡ Λιλία μου θὰ ἠμπορέσῃ νὰ μὲ θάψῃ ὑπὸ τὰ ρόδα, ἂν τὸ ἐπιθυμεῖ. Ἐμπρὸς, μὴ κλαίετε, δὲν εἶναι ὀρθόν. Ἐπροτίμων νὰ μὴ ἐγγίσω ποτὲ ἓν ἄνθος, παρὰ νὰ ἴδω κλαίουσαν τὴν Λιλίαν μου.

— Εἶναι τόσον ἄδικον καὶ σκληρόν! εἶπεν ἡ μικρὰ κόρη μετ' ἀγανακτήσεως. Λαμβάνουσιν ὅλα δι' ἑαυτοὺς, χωρὶς νὰ σᾶς δίδωσί ποτε τίποτε. Ἡ λαίδη Γεραλδίνη ἔχει τὸ ἀβάκιόν της πλῆρες ῥόδων, καὶ σεῖς τόσον ἀγαθὸς, τόσον ἀσθενής! . . .

— Ἀγαπητή μου, τὰ ῥόδα ἁρμόζουσι περισσότερον εἰς τὴν Γεραλδίνην παρὰ εἰς ἐμέ. Γνωρίζετε ὅτι ἤδη εἶμαι ἀνὴρ, τὰ δὲ ῥόδα ἔγειναν διὰ τὰς γυναῖκας.

— Ἀλλ' ἐν τούτοις τὰ ἀγαπᾶτε.

— Ἀγαπῶ τὰ ἄνθη, Λιλία, ὅταν μοὶ τὰ φέρετε σεῖς. Πληρώσατε τὸ κάνιστρόν σας ἀπὸ μαργαρίτας, καὶ θέλει εἶναι τὸ ἴδιον πρᾶγμα δι' ἐμέ. Βλέπω τοιούτους ἐκεῖ κάτω ὑπὸ τὰ δένδρα. Πηγαίνετε νὰ κόψητε δι' ἐμὲ ὅσους ἠμπορέσητε νὰ φέρητε.

Ἡ Λιλία ἀπῆλθεν ἐκ νέου. Ἐσιώπων ἔκπληκτος καὶ ἀγανακτῶν.

— Κύριε Οὐΐλσων, ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω μίαν μεγάλην χάριν. Ἐλπίζω νὰ σᾶς βλέπω συχνὰ κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονήν μου. Θέλετε ἔχει ἀρκετὴν ἀγαθότητα νὰ μὴ προσέχητε εἰς μικράς τινας ἐσωτερικὰς λεπτομερείας, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐπιθυμῶ νὰ κλείω τοὺς ὀφθαλμούς;

Ἀπεχώρησα μετά τινας στιγμὰς, ἀλλ' ὁ λόρδος Σαινζερμαὶν μ' ἐζήτησε τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τὸν ἐπισκέπτωμαι συχνά.

— Εἴχετε μεγάλην διὰ τὴν μητέρα μου συμπάθειαν, κύριε Οὐΐλσων, μοὶ εἶπεν. Ἠμπορῶ νὰ

ὑπολογίζω ἐπὶ τῆς φιλίας σας; Δυστυχὴς καὶ καταδίκος, ἔχω ἀνάγκην ἀπόλυτον νὰ ἠμπορῶ νὰ στηρίζωμαι ἐπί τινος, εἰς ὃν νὰ ἔχω πλήρη ἐμπιστοσύνην καὶ ὅστις νὰ ἦναι ὑπό τινα ἔποψιν δεύτερός τις ἐγώ, πεπροικισμένος δι' ἀρκούσης ἀγαθοβουλίας καὶ ὑπομονῆς διὰ νὰ μὲ βοηθῇ εἰς τὰ σχέδιά μου καὶ ὑποστηρίζῃ τὴν ἀδυναμίαν μου. Θέλετε νὰ ἦσθε ὁ φίλος οὗτος, κύριε Οὐΐλσων; Ἐκπλήττεσθε ἀναμφιβόλως!—Ἴσως μὲ περιφρονεῖτε ριπτόμενον οὕτω κατὰ τῆς κεφαλῆς σας· ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἔκρινα καλῶς τὴν καρδίαν σας. Ἡ ὑπὲρ ἐμοῦ ἀγαθότης σας, πρὸ τῆς ἐξ Ἀγγλίας ἀναχωρήσεώς μου, εἶχεν ἤδη προξενήσει βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν νεαρὰν ψυχήν μου. Ἐπὶ πλέον, εἶσθε ὁ κηδεμών μου. Δὲν εἶσθε τῳόντι ὁ ἐκλεκτὸς φίλος τῆς μητρός μου, καὶ τὸν ὁποῖον, εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐπανευρίσκω εἰς στιγμὰς κρισίμους;

Εἶναι ἀνωφελὲς νὰ προσθέσω πόσον συνεκινήθην ὑπὸ τοῦ σημείου τούτου τῆς ἐμπιστοσύνης. Ὁ λόρδος Σαινζερμαὶν τὸ παρετήρησε καὶ λαμβάνων με διὰ τῆς χειρός:

— Κύριε Οὐΐλσων, εἶσθε ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν. Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν, διότι μὲ εἰσήκουσεν.

Ἐπιστρέψας εἰς τὸν οἰκόν μου, εὗρον τὴν Ἰούδην ἐνθουσιῶσαν. Φαίνεται ὅτι ἡ μαρκησία, συνωδευμένη ὑπὸ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου λόρδου Λουδοβίκου, ἐπεσκέφθη ἵππος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν πόλιν.

— Ἐσταμάτησεν εἰς τὴν θύραν τοῦ κ. Δὲρν διὰ ν' ἀγοράσῃ χάρτην δι' ἐπιστολὰς, ἀνέκραξεν ἡ Ἰούδη. Ἄ! ὁποία χαρίεσσα γυνή! Καὶ ὁ λόρδος Λουδοβίκος παρήγγειλεν ἄπειρα πράγματα παρὰ τῷ Κ. Βλὼρ διὰ τὸ κυνοτροφεῖόν του,— ἔχει πεντήκοντα κύνας νομίζω.—Ὁ ἀκολουθῶν αὐτὸν εἶναι *King-charles*, μαῦρος καὶ πυρρὸς, καὶ ποῖα ὦτα! ὁποία χαρίεσσα μικρὰ κεφαλή! Πρὶν ἢ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν πύργον, ἦλθον νὰ σὲ συμβουλευθῶσιν, ἀδελφὲ, διότι τὸ πτωχὸν ζῶον εἶχε πληγωθῆ εἰς τὸν πόδα. Τότε, ἅμα τοὺς παρετήρησα, μολονότι δὲν καταβαίνω ποτὲ εἰς τὸ χημεῖόν σου, δὲν ἠθέλησα νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ ὁ ὑπηρέτης· ἐφόρεσα τὸν ὡραιότερον πῖλόν μου, τὸ νέον μου περίζωμα,—σὲ βεβαιῶ ὅτι ἤμην κάλλιστα·—κατέβην καὶ εἶπον: «Εἶμαι βεβαία, μιλαίδη, ὅτι ὁ ἀδελφός μου ἐξῆλθε. Τί συνέβη εἰς τὸ προσφιλὲς τοῦτο ὄν, εἰς τὸν σκύλον τῆς εὐγενείας σας;» Τότε ἐκείνη μ' ἀπεκρίθη: «Οὐχὶ ὁ σκύλος τῆς εὐγενείας μου, ἀλλ' ὁ τοῦ λόρδου Λουδοβίκου, δεσποινὶς Οὐΐλσων. Ἰδοὺ ὁ λόρδος Λουδοβίκος!» προσέθηκε, θεωροῦσα αὐτὸν μετ' ὀφθαλμῶν ἀστραπτόντων ἐξ ὑπερηφανείας. Καὶ τότε ὕψωσε τὴν κεφαλήν του, ὡραῖος ὡς ὁ ἀρχάγγελος, ἐξηρεθισμένος ἀκόμη ἀπὸ τὸν ἵππον περίπατόν του, καὶ εἶπε: «Τί διάβολον ἔχει λοιπὸν ἡ Φανφάν, μαμά; Χωλαίνει βεβαιότατα, καὶ ἐν τούτοις δὲν βλέπω τίποτε εἰς τὸν πόδα της.» Ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβω τὸν λόγον. «Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ τὸν ἐξετάσω, μιλόρδε;» Ἦτο ἁπλούστατα ἄκανθά τις, τὴν ὁποίαν ἐξέβαλον, ἡ δὲ μιλαίδη μοὶ εἶπεν: «Εὐχαριστῶ, δεσποινὶς Οὐΐλσων!» ὁ δὲ μιλόρδος προσέθηκεν: «Ἰδοὺ λοιπὸν ἀνεκουφίσθης, κόρη μου Φανφάν.» Τότε ἐπέστρεψαν εἰς τὸν πύργον. Ἄ! εἶναι εὐγενὲς μειράκιον, ἄξιον τῆς μεγάλης περιουσίας του!

— Ποίας μεγάλης περιουσίας του; Τί μοῦ ψάλλεις αὐτοῦ, Ἰούδη;

— Ὦ! ἐλησμόνησα. Ἡ περιουσία βεβαιότατα δὲν ἀνήκει ἀκόμη εἰς αὐτόν· ἀλλὰ θὰ τὴν λάβῃ βεβαίως σήμερον ἢ αὔριον, διότι λέγουσιν ὅτι ὁ πτωχὸς ἀνάπηρος δὲν θὰ ζήσῃ πολὺν καιρὸν ἀκόμη.

Ἐξῆλθον χωρὶς νὰ καταδεχθῶ νὰ ὀργισθῶ. Ἐφρόνουν ὅτι ἦτο ἀσέβεια ν' ἀναμιχθῇ τὸ ὄνομα τοῦ λόρδου Σαινζερμαὶν εἰς τοιαύτην συνδιάλεξιν.

Μετά τινας ἡμέρας ἐπεσκέφθην ἐκ δευτέρου τὸν πύργον. Εἶδον ἐκεῖ τὴν φορὰν ταύτην τὴν φίλην μου Καρτβράϊτ, ἣν εὗρον ἀποκατασταθεῖσαν μετὰ τοῦ λόρδου Σαινζερμαὶν εἰς τὰ ἀρχαῖα τοῦ πύργου διαμερίσματα, μακρὰν τῆς κινήσεως καὶ τοῦ θορύβου. Ἡ κυρία Καρτβράϊτ μοὶ ἐφάνη εὐτυχὴς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ αὐτῆς παραχθεῖσαν ἐπ' ἐμοῦ ἐντύπωσιν. Ἔμαθον παρ' αὐτῆς ὅτι ἡ Λιλία ἦτο πτωχή τις συγγενὴς τῆς μαρκησίας, προσληφθεῖσα ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ὅπως ἐκμάθῃ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν μετὰ τῶν νέων αὐτῆς ἐξαδέλφων· ὅτι ἡ ἀνατροφὴ αὐτῆς ἦτο παρημελημένη καθ' ὁλοκληρίαν, τῆς διδασκάλου τῶν δεσποινίδων τούτων εὑρισκούσης ἑαυτὴν λίαν κομψῆς καὶ λίαν *μεγάλης κυρίας*, ὥστε νὰ καταδεχθῇ νὰ παράσχῃ τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς μικρὸν, τοσοῦτον ἀσήμαντον πρόσωπον· ὅτι τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας προσηλώθη εἰς τὸν λόρδον Σαινζερμαὶν, ὅστις, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἀφοσιώσεως αὐτοῦ καὶ ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν θέσιν του, τὸ εἶχεν υἱοθετήσει οὕτως εἰπεῖν, διδάσκων αὐτὸ, καλλιεργῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν καὶ προπαρασκευάζων αὐτὸ εἰς τὴν μετ' ἐγκαρτερήσεως καὶ ἀξιοπρεπείας ἀνοχὴν τῶν πολυαρίθμων δυσχερειῶν τῆς θέσεώς του *ὡς πτωχῆς συγγενοῦς*.

— Τὰ δύο ταῦτα δυστυχῆ πλάσματα, μοὶ εἶπε,—δυστυχῆ ὑπὸ τοσοῦτον ἐναργῶς ἀντιθέτους περιστάσεις, εἰ καὶ φερούσας τὸν αὐτὸν ταπεινωτικὸν χαρακτῆρα,—φαίνεται ὅτι συνεδέθησαν διὰ μυστικῆς συμπαθείας, καὶ οὕτως ἡ μικρὰ Λιλία κατέστη ἡ τρυφερωτέρα ἀδελφὴ τοῦ λόρδου Σαινζερμαὶν· ἐκεῖνος δὲ τρέφει πρὸς αὐτὴν τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν μέριμναν πατρός. . . Ὡς βλέπετε, τὰ δώματα ἡμῶν εὑρίσκονται μεμακρυσμένα ἀπὸ τὰ τῆς οἰκογενείας, σπανίως δὲ

ἔρχονται νὰ μᾶς παράζωσιν. Ἡ ζωὴ ἡμῶν εἶναι μονήρης σχεδόν· ἀλλ' ἡ γλυκεῖα αὕτη μικρὰ κόρη τὴν ἐμψυχοῖ καὶ τὴν φαιδρύνει. Πιστεύω ὅτι εἶναι εὐτυχής, διεκφεύγουσα τὴν ὑπερήφανον παιδαγωγόν της καὶ τὰς ἐξαδέλφας της, αἵτινες τὴν ἀγαπῶσι μετρίως, καὶ τούτου ἕνεκα δὲν μᾶς ἀφίνει ποτέ· ὀφείλω δὲ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι δὲν ἀνησυχοῦσι ποσῶς διὰ τοῦτο. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἶναι μαζῆ καὶ οἱ δύο, ἐνησχολημένοι διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ νέου κήπου των.

Ἡ κυρία Καρτβράϊτ ἦτο λίαν μεμετρημένη καὶ ἐχέμυθος. Πιστεύω ὅτι ποτὲ δὲν μοὶ ἀπεκάλυψέ τι τῶν συμβάντων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ Βραν-δῶνος· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μοὶ ὑπέδειξεν, ὅτι ὁ μαρκήσιος, ἀκηδὴς καὶ ἀδιάφορος, εἶχεν ἀναθέσει καθ' ὁλοκληρίαν τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑποθέσεών του εἰς τὴν γυναῖκά του, καὶ ὅτι ἐκείνη, δεσποτική, ἐγωϊστική, ἀσυμπαθής, ἐκυβέρνα, χωρὶς νὰ φροντίζῃ περὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀδίκου, χωρὶς νὰ προσέχῃ ποσῶς εἰς τὰ ἀμοιβαῖα τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας της δικαιώματα. Οὐδεμιᾶς ἐφείδετο δαπάνης χάριν τοῦ λόρδου Λουδοβίκου, οὗτινος αἱ φαντασίαι καὶ αἱ τέρψεις ἐπροτιμῶντο ὑπὲρ πᾶν ἄλλο πρᾶγμα. Ἦτο τὸ εἴδωλον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἥτις τὸν ἐθεώρει προφανῶς ὡς τὸν μέλλοντα κληρονόμον τῆς κολοσσαίας περιουσίας τοῦ μαρκησίου Βραν-δῶνος. Εἶχεν ἤδη τοὺς σταύλους αὐτοῦ καὶ τὸ κυνοτροφεῖον, καὶ μολονότι ἦτο ἀκόμη παιδίον ἐκέκτητο τὰς ἕξεις καὶ τὰς ὀρέξεις ἀσώτου.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, ἡ μαρκησία ἦτο εὐχαριστημένη διὰ τὴν κομψότητα αὐτῶν, λεαινῶν φιλοκάλων καὶ τελείων· κατὰ τὰ λοιπὰ ἠδιαφόρει. Ἴσως ἐκήδετο περὶ τῆς ὑγείας των· ἀλλ' αἱ ἠθικαὶ αὐτῶν ἰδιότητες ἦσαν δι' αὐτὴν νεκρὸν γράμμα. Ἐγκαταλελειμμέναι εἰς τὴν ἐπαγρύπνησιν παιδαγωγοῦ ἀγομένης ὑπὸ τοῦ συμφέροντος, κολακευούσης ἀκαταπαύστως τὴν ματαιότητα αὐτῶν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν, μὴ διεγειρούσης ἐν αὐταῖς ἢ τὴν κλίσιν μόνον πρὸς τὰ ἐγκόσμια, μὴ αἰσχυνομένης ἐπίσης νὰ διδάσκῃ αὐτὰς ὡς τὸν μόνον τῶν ἐν τῷ βίῳ προσπαθειῶν των σκοπὸν τὴν ἐπιτυχίαν πλουσίου συνοικεσίου, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς μητρός των, αἱ μικραὶ κόραι περὶ οὐδενὸς ἄλλου συνδιελέγοντο ἢ περὶ τῶν ἐνδυμασιῶν αὐτῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων.

Ἐν τοσούτῳ ἠρνοῦντο τὰ πάντα εἰς τὸν λόρδον Σαινζερμαίν, ἢ μᾶλλον ἔπρεπε νὰ εἴπω, ὅτι εἶχον ἀρνηθῆ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ἂν δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ἐκείνην καὶ τὴν σταθερότητα, αἵτινες τόσον ὀλίγον ἐφαίνοντο συμβιβαζόμεναι μὲ τὴν μαλακότητα καὶ γλυκύτητα τῶν τρόπων του, νὰ ἐπιμένῃ ζητῶν καὶ ἐπιτυγχάνων, ὅ,τι ἐφρόνει ἀναγκαῖον διὰ τὴν εὐζωΐαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνατροφήν. Καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν ἐξέφρασέ ποτε παράπονον δι' ὅσα ἔβλεπε χορηγούμενα εἰς τοὺς ἄλλους, ἀποφεύγων μετὰ περισκέψεως ν' ἀναμιγνύηται εἰς πᾶν ὅ,τι προήρχετο ἐκ τῶν διαταγῶν καὶ τῶν θελήσεων τῆς μητρυιᾶς του.

— Χθὲς ἀκόμη ἔδωκεν ἓν τοιοῦτον παράδειγμα, μοὶ εἶπεν ἡ κυρία Καρτβράϊτ. Ἤσθε ἐκεῖ, ὅταν ἡ μικρὰ Λιλία ἐπεπλήχθη τοσοῦτον, διότι ἔκοψε ρόδα; Ὁ λόρδος Σαινζερμαὶν δὲν ἐφάνη παρατηρήσας τὴν περιφρόνησιν· ἀλλ' εὐθὺς μετὰ ταῦτα μετέβη παρὰ τῇ μαρκησίᾳ καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτῆς νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ διαρρυθμίσῃ εἰς κῆπον διασκεδάσεως ἓν τέταρτον στρέμματος τοῦ δάσους, τοῦ ὁποίου οὐδεμία ἐγίνετο χρῆσις. Ἡ μαρκησία, μολονότι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ παρέχῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἐλαχίστην χάριν, ὡσεὶ παραχώρησίς τις ἀπὸ μέρους της ἤθελεν εἶσθαι ἐγκατάλειψις τῶν δικαιωμάτων της, ὑπεχρεώθη ἐν τούτοις νὰ ὑπογωρήσῃ, ἀφοῦ τῇ εἶχε λαλήσει μετὰ τοσαύτης σεβασμὸν ἐμπνεούσης εὐσταθείας, κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ἡ Λιλία καὶ αὐτὸς ἐπασχολοῦνται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ κηπαρίου των.

Διευθύνθην πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ εὗρον τὸν νέον λόρδον ἐξηπλωμένον ὡς συνήθως ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἔχοντα ἐνώπιόν του μικρὰν τράπεζαν, κεκαλυμμένην ὑπὸ σχεδίων, τὰ ὁποῖα ἡρμήνευεν εἰς τὴν Λιλίαν.

Ἐργάται παρεσκεύαζον τὸ ἔδαφος, ἡ δὲ Λιλία ζωηρά, ὑπερεξημμένη, ἐβαττάριζεν, ἐλάμβανε μέτρα, μετέδιδε διαταγάς, ἤρχετο, ἀσθμαίνουσα καὶ εὐτυχής.

— Κύριε Οὐΐλσων, μοὶ εἶπεν αἴφνης ὁ νεανίας μετά τινας στιγμὰς συνδιαλέξεως περὶ τῆς ὑγείας του καὶ τῶν σχεδίων του, ἀρκετὰ ἐλαλήσαμεν περὶ ἐμοῦ. Ἂν ἔχετε καιρὸν νὰ θυσιάσητε ὑπὲρ ἐμοῦ, σᾶς παρακαλῶ νὰ συνδιαλεχθῶμεν περὶ σπουδαιοτέρων ὑποθέσεων. Ἡ μήτηρ μου σᾶς ἐνεχείρισε χρηματικόν τι ποσόν, τὸ ὁποῖον μοὶ ἀνήκει. Ποῖα εἶναι σήμερον τὰ εἰσοδήματα τοῦ κεφαλαίου τούτου;

— Δεκαπέντε χιλιάδες φράγκα. Δύνασθε, μιλόρδε, ν' ἀπαιτήσητε ἀμέσως ὅλον ἢ μέρος τοῦ ποσοῦ, κεφάλαιον καὶ εἰσοδήματα, ὅπως σᾶς φανῇ καλλίτερον.

— Θέλω σᾶς ἀπογυμνώσει ἀμέσως, κύριε Οὐΐλσων, ἐξηκολούθησε γελῶν. Ἔχω ἀνάγκην ὅλου τοῦ ποσοῦ διὰ τὸ τέκνον μου καὶ δι' ἐμὲ αὐτόν· μόλις δὲ θέλει εἶσθαι ἀρκετὸν κατὰ τὸ ἥμισυ. Προτίθεμαι ὡσαύτως νὰ παρακαλέσω τὸν πατέρα μου νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔξοδα τῆς ἀνατροφῆς μου, διότι προνοῶ διὰ τὴν τῶν ἄλλων.

Μοὶ εἶπε τότε ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ ἕνα παιδαγωγόν: ἕνα *gentleman*, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἕνα λόγιον.

— Ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ ἐπίσης νὰ καταστῶ λόγιος, ἡ δὲ προσφιλὴς κυρία Καρτβράϊτ, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας της, οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ ὅπως μοὶ παράσχωσι τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Εἰς ἐμὲ λοιπὸν ἀπόκειται τώρα νὰ τὰ ἀπαιτήσω. Ἂν μοὶ τὰ ἀρνηθῇ ὁ πατήρ μου, καλῶς! θέλω πληρώσει ἐγώ, ἰδοὺ τὸ πᾶν. Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι δὲν θέλει μοὶ τὰ ἀρνηθῇ.

— Ἀδύνατον, ἀνέκραξα.

— Ὦ! ἂν τοῦτο ἐξήρτητο ἀπ' αὐτοῦ, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὸ ἔπραττεν. Ἀλλ' ἡ οἰκογένειά του κοστίζει εἰς αὐτὸν πολὺ ἀκριβά. Εἶναι ἀληθῶς λυπηρὸν ἄνθρωπος τῆς τάξεώς του νὰ ἔχῃ τόσον παράδοξα ἔξοδα καὶ τόσον πραγματικὴν πενίαν.

Ἰδοὺ σκέψις ἀξία τῆς μητρός του, ἐσκέφθην καθ' ἑαυτόν.

— Κύριε Οὐΐλσων, στηρίζομαι ἐφ' ὑμῶν ὅπως εὕρω ὅ,τι ἐπιθυμῶ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ, προσέθηκε, τὴν προσφιλῆ ταύτην μικράν, ὀλίγων πραγμάτων ἔχει τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνάγκην, ἡ δὲ ἀνατροφή μου θέλει τελειώσει πρὶν ἢ ἀρχίσῃ ἡ ἰδική της. Ἀλλὰ σᾶς ἐγγυῶμαι, ὅτι θέλει τύχει καὶ αὐτὴ τοιαύτης.

— Ἐπίστευον, ἀπεκρίθην, ὅτι ἠσχολοῦντο μὲ τὴν ἀνατροφὴν αὐτῆς συγχρόνως μὲ τὴν τῆς ἐξαδέλφης της.

— Ὄχι, ἡ Λιλία παρημελήθη ὅλως διόλου ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην.

Ἡ συνδιάλεξίς μας διεκόπη ἐνταῦθα.

Μετά τινας στιγμὰς ἠκούσαμεν θόρυβον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μικροῦ δάσους, δύο δὲ θαυμάσιοι κύνες εἰσέβαλον εἰς τὸ κηπάριον πρὸ μέγαν τρόμον τῆς Λιλίας, ἥτις ἤρξατο κραυγάζουσα καὶ τρέχουσα ἐν σπουδῇ ὅπως κρυβῇ πλησίον τοῦ φίλου της. Ὁ δὲ λόρδος Λουδοβίκος τοὺς ἠκολούθει, κρατῶν μικρὸν πυροβόλον εἰς τὴν χεῖρα.

— Πῶς ἔχετε σήμερον, ἀδελφέ; . . . Ὁποῖον θαυμάσιον μέρος ἀνεκαλύψατε διὰ σᾶς καὶ τὴν γλυκεῖαν καὶ ἀξιολάτρευτον φίλην σας; Ἀλλὰ διατί νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φοβῆται τοὺς σκύλους μου ἡ Λιλία; δὲν θὰ σὲ κακοποιήσωσι, μικρὰ τρελλή.

— Ἀληθῶς, Λουδοβίκε, πρέπει νὰ τὴν συγχωρήσητε. Ὥρμησαν ἐπ' αὐτῆς τοσοῦτον ἀπροσδοκήτως! Δὲν θὰ ἦσαι ἄλλοτε φρονιμωτέρα, Λιλία;

— Δὲν ἀγαπῶ τὰ μεγάλα ταῦτα τρομερὰ ζῶα, εἶπεν ἡ Λιλία.

— Ἀληθῶς δὲν τὰ ἀγαπᾶτε! Εἴδετε ἄλλοτε, ἀξιολάτρευτος μικρὰ πανοῦργος, ζεῦγος τόσον ὡραίων ζώων; Παρατηρήσατέ τα λοιπόν, Σαινζερμαίν, σεῖς ὅστις ἔχετε ὀφθαλμοὺς καλλιτέχνου. Δὲν εἶναι θαυμάσιοι κύνες;

— Μάλιστα, λαμπροί. Πόσα τοὺς ἠγοράσατε;

— Ὦ! ὁ Πίτσων τοὺς ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν φύλακα τοῦ λόρδου Κλαὶρ δύο χιλιάδας πεντακόσια φράγκα τὸ ζεῦγος. Ἀξίζουσι βεβαίως τέσσαρας χιλιάδας.

Κατένευσα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀγνοῶν τίνα θέσιν νὰ λάβω. Ὁ δὲ λόρδος Σαινζερμαὶν ἀπεκρίθη γελῶν:

— Εἴσθε ἄξιον μειράκιον, Λουδοβίκε. Ἀλλὰ φρονῶ ὅτι θὰ ἦσθε ἔτι μᾶλλον, ὅταν ἐπανεύρετε τὰς δύο σας χιλιάδας καὶ πεντακόσια φράγκα, ἂν κατὰ τύχην σᾶς ἔλθῃ ἡ ἰδέα νὰ ἐκποιήσητε τὴν ἀγοράν σας.

— Ἀληθῶς, ἀνέκραξεν ὁ λόρδος Λουδοβίκος, ποία διαβολικὴ ἰδέα εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς μητρός μου; Δὲν ἐννοῶ τίποτε ἀπὸ αὐτά. Δὲν ἐφαντάσθη ἐκείνη ὅτι εἶμαι πολὺ νέος,— πολὺ νέος! ὁ Θεὸς νὰ τὴν εὐλογῇ!—ὥστε νὰ μ' ἐμπιστευθῶσιν ἓν ἀληθινὸν πυροβόλον! . . . Νὰ μὴ κηνυγήσω! προσέθηκε μεθ' ὑπερβαλλούσης ζωηρότητος, κάλλιον ν' ἀποθάνω, παρὰ νὰ ὑποκύψω εἰς τοιαύτην τυραννίαν! . . . Μάλιστα, προτιμῶ ν' ἀποθάνω παρὰ νὰ μὴ διασκεδάζω. . . προτιμῶ χιλιάκις ν' ἀποθάνω!

— Θεέ! πόσον εἴσθε ἀνόητος, λόρδε Λουδοβίκε, εἶπεν ἡ Λιλία, πόσον εἴσθε λοιπὸν ἀνόητος! Πῶς! ν' ἀποθάνητε, διότι δὲν σᾶς ἀφίνουσι νὰ κηνυγήσητε! Ἔχετε τοὺς ἵππους σας, καὶ τοὺς σκύλους σας! . . . καὶ τοὺς φασιανούς σας, καὶ τοὺς ἰνδικοὺς χοίρους σας καὶ τὰ κουνέλλια σας. . . τὰ πάντα. . . τὰ πάντα!

— Δὲν καταλαμβάνετε τίποτε ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀξιολάτρευτος, χαρίεσσα καὶ ἀξιόλογος μικρά μου. Ἐμπρός, ἐναγκαλίσθητέ με καὶ μὴ μὲ μαλόνετε πλέον!

— Ὄχι. Ἔκαμα ὅρκον.

— Σεῖς!.. Ὅρκον!

— Δὲν θὰ ἐναγκαλισθῶ ποτὲ κανένα ἐδῶ. . . ἐκτὸς τῆς κυρίας Καρτβράϊτ.

— Τί ἀνοησία! Τὸ ἐκ ψαροῦ μαρμάρου τοῦτο ἄγαλμα;

— Δὲν εἶναι ἄγαλμα ἐκ ψαροῦ μαρμάρου, ἀνέκραξεν ἡ Λιλία ἀγανακτοῦσα, καὶ εἴσθε κακός. . . πολὺ κακὸς νὰ τὴν ὀνομάζητε τοιουτοτρόπως. Εἶναι ἀγαθωτάτη, σοφωτάτη καὶ μᾶς ἀγαπᾷ πολύ. . . Καὶ ἂν ἦναι ὡχρά, εἶναι ὡραιότερον τοῦτο ἀπὸ τὰς μεγάλας ἐρυθρὰς παρειάς, ὡς τὰς ἰδικάς σας.

— Σιγά, σιγά, Λιλία μου, εἶπεν ὁ λόρδος Σαινζερμαίν, ὑπερασπίζεσθε τοὺς φίλους σας, ἀλλὰ μὴ κακομεταχειρίζεσθε τοὺς ἀντιπάλους σας.

— Ὦ! ἂς μὲ κακομεταχειρίζεται ἡ χαρίεσσα μικρὰ τρελλή· ἐγὼ θὰ τὴν ἐναγκαλισθῶ.

— Ὄχι, ἀδελφέ μου, ὄχι σήμερον. Μὴ τὴν ἐναντιόνεσθε. Νὰ ὁμιλήσω εἰς τὴν μαρκησίαν διὰ τὸ πυροβόλον σας;

— Τοῦτο ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ζητήσω, Σαινζερμαίν. Θὰ σᾶς εἶμαι ὑπερβολικὰ ὑποχρεωμένος. Δὲν εἶναι τερατῶδες καὶ ἀνόητον;

— Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι εἶναι γυνή.. καὶ μήτηρ σας,—μήτηρ τῆς ὁποίας ἡ ὑπερβολικὴ τρυφερότης ἠμπορεῖ ἐνίοτε νὰ ἔχῃ διὰ σᾶς δυσάρεστα.

— Ὦ! τότε ὀλιγωτέραν τρυφερότητα! ἀπεκρίθη ἀνευλαβῶς ὁ λόρδος Λουδοβίκος. Ἐν τούτοις προσπαθήσατε νὰ τὴν καταπείσητε. Σᾶς ἀκούει ὅταν τῇ λαλῆτε καθὼς πρέπει.

— Φοβοῦμαι ὅτι δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ τῇ λαλήσω *καθὼς πρέπει* εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, εἶπεν ὁ λόρδος Σαινζερμαὶν γελῶν... τοὐλάχιστον κατὰ τὰς ἰδέας σας. Βεβαίως ὄχι. Εἶσθε υἱός της ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, ἐκείνη δὲ ἔχει τὸ δικαίωμα...

— Μὴ λαλῆτε περὶ δικαιωμάτων... ποία ἀνοησία! Ἂς ἴδωμεν, θὰ λάβητε τὸ μέρος μου, ναὶ ἢ ὄχι;

— Θὰ προσπαθήσω, ἀλλ' ὄχι ὅπως ἠθέλετε ἐπιθυμήσει... δηλ. ἀποφασιστικῶς καὶ ἐπιτακτικῶς, ὅπως λέγετε.

— Καλῶς, καλῶς! κάμετε ὅπως νομίζετε διὰ νὰ ἔχω τὸ πυροβόλον μου... διὰ σᾶς δέ, Λιλία, θέλω φονεύσει μίαν περιστεράν.

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ Λιλία. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ φονεύωσι περιστεράς.

— Διατί μικρὰ ἀνόητος; ἐπίστευον ὅτι ἠγαπᾶτε τὰ πτηνά.

— Δὲν τὰ ἀγαπῶ νεκρά, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τὰ φονεύητε.

— Ἀληθῶς; Λοιπὸν πρέπει νὰ σᾶς συνειθίσω, διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ ζῶ χωρὶς νὰ κηνυγῶ .. καὶ πολὺ περισσότερον χωρὶς ν' ἀπολαμβάνω τὴν τρυφερότητα τῆς γλυκείας καὶ ὡραίας μου Λιλίας. Λοιπόν, καλὴν νύκτα! Εἶσθε τόσον δυσάρεστος ὥστε προτιμώτερον ν' ἀπομακρυνθῶ.

Καὶ μᾶς ἐγκατέλιπε συρίζων τοὺς κύνας του.

Ἐσιωπήσαμεν ἐπί τινας στιγμάς. Ἐπὶ τέλους ὁ Σαινζερμαὶν εἶπε:

— Δὲν εἶναι ὡραῖον μειράκιον;

— Τί δυστυχία νὰ τὸν χαϊδεύωσι τόσον! ἐδοκίμασα ν' ἀποκριθῶ.

— Σ τὴν πίστιν μου δὲν ἐννοῶ τίποτε ἀπ' αὐτά. Ἐλπίζω ὅτι αἱ συνέπειαι δὲν θέλουσιν εἶσθαι δυσάρεστοι δι' αὐτόν, καὶ εἶναι τόσον γλυκὺ νὰ λατρεύηταί τις ἀπὸ τὴν μητέρα του!

Ἐδυσκολευόμην νὰ συμμερισθῶ τὴν συμπάθειαν ταύτην, οὐδ' ἠδυνάμην νὰ ἐμποδίσω ἐμαυτὸν νὰ καταρασθῶ ἐν ἐμαυτῷ τὴν προσωποληψίαν ἐκείνην, ἥτις ἀποποιουμένη εἰς τὸν ἕνα τῶν υἱῶν τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τῶν εὐγενεστέρων σχεδίων του, ἐσπατάλα τὰ χρήματα πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀνωφελεστέρων φαντασιῶν τοῦ ἑτέρου.

Παρῆλθε τὸ θέρος. Παρουσίασα εἰς τὸν λόρδον Σαινζερμαὶν ἕνα ἐκ τῶν φίλων μου, ἐξαίρετον καθηγητήν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου ἐποιήσατο ἐκπληκτικὰς προόδους εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῶν ἐπιστημῶν, τοὺς ὁποίους δικαίως ἢ ἀδίκως θεωροῦμεν ὡς ἀπαραιτήτους διὰ τὴν ἀνατροφὴν τελείου εὐγενοῦς. Περὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπίσης ἤρξατο ἐκτελῶν τὰ σχέδιά του διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῶν χωρικῶν τῶν κτημάτων του.

Ἡ μικρὰ Λιλία καθίστατο ὁσημέραι χαριεστέρα καὶ θελκτικωτέρα, ἡ δὲ εὐγένεια αὐτῆς, ἡ εὐθυμία αὐτῆς, αἱ φιλοτάραχοι αὐτῆς πονηρίαι, οἱ θωπευτικοὶ αὐτῆς τρόποι κατώρθουν εἰς τὸν πτωχὸν ἀσθενῆ τὴν λήθην τῶν πόνων του καὶ τῆς ἀπελπισίας τοῦ μέλλοντός του.

Ὁ λόρδος Λουδοβίκος ἐστάλη εἰς Eton, ὅπου ἐκτήσατο ταχέως τὴν φήμην τοῦ ὡραιοτέρου καὶ νοημονεστέρου τῶν μαθητῶν τοῦ λυκείου. Αἱ ἀσωτίαι αὐτοῦ, αἱ παράφρονες αὐτοῦ δαπάναι τὸν κατέστησαν περίφημον, ἐν μέσῳ μάλιστα νεανιῶν, οὓς δὲν ὤφελε νὰ ἐκπλήξῃ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς μανίας. Ἀλλὰ τὰ ἀναντίρρητα αὐτοῦ προτερήματα καὶ ἡ γενναία αὐτοῦ καρδία τὸν κατέστησαν ἀγαπητὸν παρὰ πᾶσι, μεθ' ὅλην τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ, δικαιολογοῦντα μέχρι τινος σημείου τὴν ἀπίστευτον πρὸς αὐτὸν τῆς μητρὸς λατρείαν.

Ἕπεται συνέχεια. Κ. MARSH.

Ο ΧΡΗΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΘΙΓΓΑΝΙΔΟΣ

[Χωρικὸν διήγημα]

Δ'

Κατὰ τὰ βορειοανατολικὰ παράλια τῆς νήσου Εὐβοίας, ἐν γραφικῇ κοιλάδι, παρὰ τὰς ἐσχατιὰς βαθυσκίου δάσους πευκῶν καὶ πλατάνων ὑψοῦσι τὰς ἀχυρίνας αὐτῶν στέγας οἱ λευκάζοντες οἰκίσκοι τοῦ χωρίου M**. Ὑδροχαρεῖς ἄρουραι ἐν αἷς βλαστάνει ὁ ἀραβόσιτος καὶ σιτοφόροι ἀγροί, ἁπλοῦνται πράσινοι ἢ χρυσίζοντες μέχρι τῆς ψαμμώδους ἀκτῆς ἀντικρὺ τῆς ὁποίας διαφαίνουσι πέραν εἰς τὸν ὁμιχλώδη ὁρίζοντα οἱ ἀπορρῶγες βράχοι τῆς Σκοπέλου καὶ τῆς Ἀλονήσου. Πρὸς δυσμὰς κατάφυτοι γήλοφοι σχηματίζουσι χλοερὸν τεῖχος καὶ ὁ ἀπὸ τῶν κλιτύων αὐτῶν καταρρέων ἄσημος ποταμίσκος περιβάλλει τὸ χωρίδιον δι' ὑγρᾶς ζώνης.

Ἡ 15η Ἰουνίου 186... ἦτο ἡμέρα ἑορτῆς διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ M**. Ὑπὸ τοὺς διερρωγότας καὶ βρυοσκεπεῖς θόλους τοῦ ἀγροτικοῦ παρεκκλησίου ὁ σεβάσμιος ἐφημέριος εἶχεν εὐλογήσει τοὺς γάμους τῆς Ξανθῆς καὶ τοῦ Φώτου, τῆς Ξανθῆς, τῆς ὡραιοτέρας κόρης τοῦ χωρίου καὶ τοῦ Φώτου: τοῦ καλλιζώνου Φώτου, τοῦ ἐντίμου Φώτου. Ἡ γαμήλιος πομπὴ κατήρχετο ἀγαλλομένη καὶ τυρβάζουσα ἀπὸ τοῦ λοφίσκου τοῦ παρεκκλησίου πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ *γαμβροῦ*, ὅτε αἴφνης φωνὴ βραγχνὴ καὶ κλαυθμυρίζουσα εἵλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ εὐθύμου ὁμίλου.

— Ἐλεημοσύνη καὶ γιὰ μένα τὴ φτωχὴ γιὰ νὰ σᾶς εὐχηθῶ κ' ἐγὼ νὰ ζήσετε χίλια χρόνια...

Ἡ οὕτως ἀκαίρως ῥίπτουσα ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς ἀφρόντιδος εὐτυχίας τὴν θλιβερὰν εἰκόνα τῆς στερήσεως καὶ τοῦ ἄλγους, ἦτο ῥικνὴ καὶ ρακένδυτος Ἀθιγγανίς, ἀναπαύουσα τὰ κεκμηκότα αὐτῆς μέλη ἐπὶ κορμοῦ δένδρου πεπτωκότος ἐν τῷ μέσῳ τῶν κατατετρυμένων της κοσκίνων.

Πολλοὶ ἔρριψαν πρὸς τὴν ἐπαίτιδα χάλκινά τινα κερμάτια, καὶ ἡ γαμήλιος ἀκολουθία ἔμελλε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πορείαν αὐτῆς, ὅτε αἴφνης ἡ ὡραία Ξανθή, δεισιδαίμων ὡς γυνὴ καὶ μάλιστα ὡς γυνὴ ἀπαίδευτος, ἐξέφρασε ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Ἀθιγγανίδα τὴν τέχνην της.

Ὁ Φῶτος ἀντέστη κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ βλέπων τὴν ἐπιμονὴν τῆς συζύγου του ἐνέδωκε τέλος, καὶ ἡ ῥοδοπάρειος νύμφη ἔστη ἐνώπιον τῆς στυγνῆς χρησμῳδοῦ καὶ τῇ ἔτεινε τὴν χεῖρα. Ἡ Ἀθιγγανὶς ἐξήτασε τὴν παλάμην τῆς νέας μετὰ προσοχῆς εὐσυνειδήτου καὶ μετά τινα δευτερόλεπτα τὰ ξηρὰ χείλη της ἐκινήθησαν ἵνα προφέρωσι τὰ ἑξῆς:

— Ὅλα εἶναι καλά, κόρη μου, πρόσεχε μονάχα, γιατὶ μιὰ σκοτεινὴ νύχτα 'ποῦ θὰ κλαίῃ λυπητερὰ ἡ κουκκουβάγια, θὰ σ' εὕρῃ μεγάλο κακό...

Κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον τῆς φιλοσοφικῆς ἀπιστίας καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ χωρικοὶ δὲν εἶναι πλέον ὡς ἄλλοτε δεισιδαίμονες. Καὶ ὅμως μετὰ τὴν σκαιὰν ταύτην προόρρησιν τῆς ῥικνῆς ἐπαίτιδος ἀνεξήγητος φρικίασις διέτρεξε τὰ μέλη τῶν παρισταμένων. Ἡ Ξανθὴ ὠχρίασε καὶ ὁ Φῶτος προσεπάθησε μάτην νὰ μειδιάσῃ.

Ἀλλ' ὅτε τῆς ζωῆς ἡ πρωΐα ἁπλοῦται διαυγὴς καὶ ῥοδίζουσα, τῆς ὀδύνης τὰ διαβατικὰ νεφία πρὸς στιγμὴν μόνον δύνανται νὰ σκιάσωσι τὴν χρυσέμβαφον τῆς εὐτυχίας θολίαν.

Δι' αὐτὸ τῆς Ἀθιγγανίδος ἡ προφητεία ἐλησμονήθη ταχέως, δι' αὐτὸ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς χαρᾶς, ὁ χορός, ὁ πότος, καὶ τὸ ἄσμα ἐκήλησαν μέχρι βαθείας νυκτὸς τὸ εὔδαιμον ζεῦγος, ἵνα τὸ παραδώσωσι σχεδὸν μεθύον εἰς τὴν μυρίπνουν ἀγκάλην τοῦ ὑμένος.

Β'

— Σᾶς θέλω, μωρὲ παιδιά, ἀπόψε πρέπει νὰ τελειώσῃ τὸ πανηγύρι.

— Αἴ! καπετὰν Ἀράπη, ὁ Κουλοχέρης ἔχει ἕνα χέρι, μὰ 'ποῦ ἀξίζει γιὰ δέκα.

— Καὶ μένα νὰ μὴ μὲ λὲν Ἀνοιχτομμάτη ἂν δὲν τοὺς πάρῃ τὸ 'μάτι μου μόλις ξεμυτήσουν ἀπὸ τὸ ῥέμμα.

— Τ' ἀδέλφια του, ὑπέλαβεν ὁ Ἀράπης, γυρίζουν πάντα ὕστερα ἀπὸ αὐτὸν ἀπὸ τὸ χωράφι· ἂν τὸν πετύχουμε μόνον μὲ τὴ γυναῖκά του τὸ πρᾶγμα θὰ τελειώσῃ εὔκολα.

— Μὰ τὴν ἀγαπᾷς, καπετὰν Ἀράπη, ἀκόμα τόσο πολὺ αὐτὴ τὴ γαλανομμάτα; ἠρώτησεν ὁ Κουλοχέρης.

— Ἄχ! ἔρωτα τὸν λένε αὐτόν, ἀπήντησεν ὡς ἄνθρωπος εἰδήμων ὁ Ἀνοιχτομμάτης θωπεύων τὸ λιπότριχον αὐτοῦ γένειον.

Ὁ Ἀράπης ἔστη ἐπί τινα δευτερόλεπτα σιωπηλὸς καὶ ὡς σκεπτόμενος, εἶτα δὲ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ:

— Λοιπόν, παιδιά, τὰ εἴπαμε, θὰ κρυφθοῦμε κοντὰ στὴ ῥεμματιά, ἐκεῖ κάτω στὰ πλατάνια, ἅμα ζυγώσῃ θὰ τοῦ ῥιχτοῦμε, θὰ τὸν τελειώσωμε καὶ ὕστερα, ξέρετε, θὰ ἁρπάξωμε τὴν Ξανθήν, ἄχ! Ξανθή μου, καὶ... ὅπως σᾶς ἔχω 'πεῖ...

— Λαμπρὰ καπετάνιο, ἀπήντησεν ὁ Κουλοχέρης.

— Περίφημα, προσέθηκεν ὁ Ἀνοιχτομμάτης.

Οὕτω συνωμίλουν περὶ δείλην ὀψίαν δροσερᾶς φθινοπωρινῆς ἡμέρας, ὁ Ἀράπης, ὁ Κουλοχέρης, καὶ ὁ Ἀνοιχτομμάτης, οἱ ἐξωλέστατοι τοῦ χωρίου M** περί τινα πενιχρὰν τράπεζαν τοῦ «*Πονηρευμένου Λαγοῦ*», ῥυπαροῦ καφενείου ἀνήκοντος εἰς τὸν μονόποδα Μαστρο-Ἀντώνην, πρώην δασοφύλακα.

Ὁ Ἀράπης ἢ Καπετὰν-Ἀράπης, ὡς ἐκάλουν αὐτὸν οἱ ἐν κακουργίᾳ συνάδελφοί του, ἦτο ἀνὴρ τριάκοντα πέντε ἐτῶν περίπου, ὑψηλὸς καὶ ῥωμαλέος, ἀλλ' εἰδεχθὴς τὴν μορφήν. Ἦτο μελαψὸς καὶ ἔφερε μακροὺς μαύρους μύστακας καὶ κόμην οὖλην, οἱ δὲ ἄγριοι καὶ αἱμοχαρεῖς ὀφθαλμοί του ἐμαρτύρουν ὁποία κακοῦργος ψυχὴ ἐκρύπτετο εἰς τὰ λάσια στήθη του. Ἡ ἀρχὴ ἠκολούθει πάντοτε τὰ διαβήματά του διὰ βλέμματος ἀνησύχου καὶ οἱ εὐϋπόληπτοι κάτοικοι τοῦ χωρίου M** τὸν ἀπέφευγον διότι διῆγε βίον ἐξώλη, ἄεργον καὶ πλάνητα. Ὁ εἰδεχθὴς καὶ κακοῦργος Ἀράπης εἶχεν ἐρασθῆ ἐμμανῶς τῆς ὡραίας καὶ ἁγνῆς Ξανθῆς. Ἐζήτησεν ἐπανειλημμένως τὴν χεῖρά της, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ τῆς κόρης καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ἀπέρριψαν μετὰ περιφρονήσεως τὴν αἴτησίν του. Ὅτε εἶδεν ὁ ἀτυχὴς ἐρωτόληπτος τὴν Ξανθὴν σύζυγον ἄλλου, καὶ μάλιστα τοῦ Φώτου, ὃν ἐμίσει διότι οὗτος τὸν μετεχειρίζετο πάντοτε μὲ τρόπον λίαν περιφρονητικόν, τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ του κοχλάζον πάθος ἐγένετο κρᾶμά τι ἔρωτος καὶ μίσους τοσοῦτον παράφορον, ὥστε τὰ πάντα ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρήσῃ ἵν' ἀπαλλαγῇ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ καὶ ἀπολαύσῃ ἐκείνης πρὸς ἣν ἀκράτητος τὸν ἔσυρεν ἐπιθυμία. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ διπλοῦ τούτου ἐγκλήματος ἔσπευσε νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ἀξίων αὐτοῦ συνεταίρων, τοῦ Κουλοχέρη καὶ τοῦ Ἀνοιχτομμάτη.

— Συντρόφοι, ὁ ἥλιος πάει νὰ βασιλέψῃ καὶ νομίζω πῶς εἶναι καιρὸς νὰ τραβοῦμε, εἶπεν ὁ Ἀράπης ἀφίνων τὸ κάθισμά του.

— Βέβαια καπετάνιε, ἀπήντησαν σχεδὸν ταυτοχρόνως, ἐγειρόμενοι ὁ Κουλοχέρης καὶ ὁ Ἀνοιχτομμάτης.

Ὁ Ἀράπης ἔρριψεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ὀβολούς τινας καὶ εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν καφεπώλην·

— Βρὲ κούτσαβλε νὰ, πάρε τοὺς παράδες σου καὶ κύτταξε νὰ ἦσαι φρόνιμος γιατὶ σοῦ κόβω τ' αὐτιά . . .

Ὁ Μαστρο-Ἀντώνης προσῆλθεν ὑποσκάζων καὶ ἐθυλάκισε τὰ χρήματα χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

Μετὰ ταῦτα οἱ τρεῖς δολοφόνοι ἔλαβον τὴν πρὸς τὸ δάσος ἄγουσαν καὶ ἐγένοντο ταχέως ἄφαντοι ἐντὸς τῶν πυκνῶν φυλλωμάτων.

. . . . . .

Τὰ τελευταῖα ἐξησθενημένα χρώματα τοῦ ἑσπερινοῦ λυκόφωτος εἶχον σβεσθῆ ἐντελῶς εἰς τὸν ἀτμώδη ὁρίζοντα. Ἄνεμος ψυχρὸς ἔσειε τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, ὑγροὺς ἀκόμη ἀπὸ τῆς πρωϊνῆς βροχῆς, καὶ εἰς τὸν σκοτεινὸν οὐρανὸν ἀνέτελλεν ἡ σελήνη ὠχρὰ καὶ φθίνουσα μεταξὺ μαύρων συννέφων.

Κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ Φῶτος καὶ ἡ Ξανθὴ ἐπέστρεφον διά τινος στενῆς ἀτραποῦ ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτῶν, ἐν ᾧ εἶχον ἐργασθῆ ἀπὸ πρωΐας μετὰ τῶν νεωτέρων ἀδελφῶν τοῦ Φώτου: τοῦ Λάμπρου καὶ τοῦ Θανάση. Οἱ δύω σύζυγοι ἐβάδιζον ἐγγύτατα ἀλλήλων. Ὁ Φῶτος ἔφερεν ἐπ' ὤμου βαρεῖαν ἀξίνην καὶ ἡ Ξανθὴ ἐκράτει ποικιλόχρουν μικρὸν σάκκον πλήρη ὀπωρῶν. Ἐνῷ ἔμελλον νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ξηρὰν κοίτην τοῦ χειμάρρου τοῦ διχάζοντος τὸ δάσος τῶν πλατάνων, ἡ Ξανθὴ ἔστη αἴφνης καὶ ἤρχισε νὰ τρέμῃ.

— Τί ἔπαθες γυναῖκα ; Ἠρώτησεν ὁ Φῶτος μετ' ἀπορίας.

— Τίποτε, ἀλλὰ . . . δὲν ἀκοῦς . . . Ἄ ! . . πῶς κλαίει . . . ἡ κουκκουβάγια . . .

— Κατάλαβα, θυμήθηκες πάλε τὰ ἀνόητα λόγια ἐκείνης τῆς παλῃογύρτισσας . . . Ἀπήντησεν ὁ Φῶτος γελῶν.

— Ναί, Φῶτο, καὶ νὰ σοῦ πῶ, ἀληθινὰ, φοβοῦμαι . . .

— Ντροπή . . .

— Ὦ ! φοβοῦμαι, Φῶτο, φοβοῦμαι· ἂς περιμένωμεν ἐδῶ τ' ἀδέλφια σου νὰ ἔλθουν . . .

— Τί γυναῖκα, θέλεις νὰ γελάσουν μαζύ μου ὁ Λάμπρος καὶ ὁ Θανάσης; θέλεις νὰ εἰποῦν ὅτι φοβοῦμαι τῆς κουκκουβάγιες ; ὑπέλαβεν ὁ Φῶτος ὀλίγον ἀποτόμως καὶ μετὰ προφανοῦς δυσαρεσκείας.

— Καλὰ, Φῶτο, μὴ θυμώνῃς, ἀπήντησεν ἡ Ξανθὴ διὰ φωνῆς ἐκλειπούσης, ἀφ' οὗ τὸ θέλεις πᾶμε μόνοι μας, ἀλλὰ . . . θὰ μᾶς εὕρῃ κακό. . .

— Ὅταν εἶσαι μαζύ μου, γυναῖκα, δὲν πρέπει νὰ φοβῆσαι τίποτε.

Ἡ Ξανθὴ δὲν ἀπήντησε καὶ ἠκολούθησε κατηφὴς τὸν σύζυγόν της. Εἰσῆλθον εἰς τὴν ξηρὰν κοίτην τοῦ χειμάρρου. Τὸ ἀπαίσιον ἄσμα τῆς γλαυκὸς ἀντήχει μακρὰν ἐντὸς τῶν ὑπερμεγέθων κλάδων, οἵτινες ἐν τῷ στυγνῷ σκιόφωτι ἐλάμβανον σχήματα φανταστικά. Οἱ χάλικες ἔτριζον ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν σιωπηλῶν ὁδοιπόρων. Σχεδὸν λειπόθυμος ἐκ τοῦ τρόμου ἡ Ξανθὴ ἐσείετο ὡς ξηρὸς κάλαμος καὶ προσεκολλᾶτο εἰς τὸν στιβαρὸν τοῦ συζύγου της βραχίονα εἰς τὸν ἐλάχιστον θόρυβον, ὃν προεκάλει ξηρὸς κλαδίσκος πίπτων ἐντὸς λάκκου ὕδατος ἢ ἑρπετὸν συρόμενον μεταξὺ κιτρίνων θάμνων. Εἶχον διέλθει τὸ πλάτος τοῦ ξηροῦ ποταμοῦ καὶ ἦσαν ἕτοιμοι ν' ἀναρριχηθῶσιν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην, ὅτε αἴφνης ἐπήδησαν μὲ ὕφος ἀπειλητικὸν ἐκ τῆς ἐγγυτάτης σκοτεινῆς δενδράδος τρεῖς ῥωμαλέοι ἄνδρες. Ὁ ὑψηλότερος αὐτῶν ἐπετέθη ἐν ἀκαρεῖ κατὰ τοῦ Φώτου ἐκ νώτων καὶ ἐβύθισε μέχρι λαβῆς εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὴν ἀμφίκοπον μάχαιραν ἣν ἐκράτει ἐν τῇ χειρί. Ὁ Φῶτος ἐστράφη καὶ τὸ σβεννύμενον βλέμμα του ἐζήτησε νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ σκότει τοὺς χαρακτῆρας τοῦ δολοφόνου.

— Ἐγὼ εἶμαι, ἐγώ, ὁ Ἀράπης ἀνέκραξε γελῶν σαρκαστικῶς ὁ φονεύς.

— Ἄτιμε, ἐψιθύρισε δι' ἀσθενοῦς φωνῆς ὁ Φῶτος καὶ ἔπεσεν ἐκτάδην ἄπνους καὶ αἱματόφυρτος παρὰ τοὺς πόδας τῆς Ξανθῆς, ἥτις ἵστατο ἀκίνητος ὡς ἄλὸς στήλη. Τὸ μέγεθος τοῦ τρόμου καὶ τοῦ ἄλγους τὴν εἶχεν ἀποναρκώσει.

— Λευκή μου περιστέρα, εἶπεν ὁ Ἀράπης πλησιάζων τὴν Ξανθὴν μετὰ φιλαρεσκείας, ὅτι εἶδεν ἑαυτὸν ὁριστικῶς ἀπηλλαγμένον τοῦ ἀντιπάλου του, εἶμαι σκλάβος σου. . .

Τότε ἡ Ξανθὴ συνῆλθε καὶ ἤρχισε νὰ ζητῇ βοήθειαν διὰ φωνῶν ἀγρίων καὶ διακεκομμένων.

— Μὴ χαλᾷς ἄδικα τὸ λαιμό σου, τρυγόνα μου, προσέθηκεν ὁ ἀπηνὴς Ἀράπης, ὁ Φῶτός σου ταξειδεύει γιὰ τὸν ἄλλο κόσμο καὶ μέσα στὸ δάσος δὲν βρίσκεται ψυχὴ ζωντανὴ ἐκτὸς ἀπὸ μᾶς.

Ἀλλ' ἡ Ξανθὴ ἐξηκολούθει ὀδυρομένη καὶ ζητοῦσα βοήθειαν.

— Ἄ ! Τὸ παρακάνεις, πουλί μου, ὑπέλαβεν ὁ δολοφόνος, εἶτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτοῦ εἶπε : Κουλοχέρη, Ἀνοιχτομμάτη, ἐμπρός, δέστε της τὰ χέρια ἀπὸ πίσω, ἀλλὰ ἐλαφρὰ, μὲ προσοχὴ, καὶ σφαλίστε της καὶ τὸ κόκκινο στομάκι της μ' αὐτὸ τὸ μαλακὸ μανδῆλι γιὰ νὰ μὴ φωνάζῃ τόσο δυνατὰ καὶ πάθῃ τίποτε . . .

Οἱ δύω κακοῦργοι ἐξετέλεσαν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ των.

— Τώρα, παιδιά, ἐγὼ θὰ φορτωθῶ αὐτὴ τὴ γαλανομμάτα· νὰ μὴν τὴν ἐγγίξῃ κανεὶς γιατὶ εἶναι γυναῖκά μου. . . εἶπεν ὁ Ἀράπης ἐπιτακτικῶς.

Ἔλαβεν εἰς τοὺς νευρώδεις αὐτοῦ βραχίονας τὴν δυστυχῆ Ξανθὴν, ἥτις δεδεμένη τὰς χεῖρας καὶ φιμωμένη οὐδ' ἐπεχείρησε κἂν ν' ἀντιστῇ, καὶ εἶπε :

— Παιδιά, εἶναι καιρὸς νὰ τὸ στρίβωμε· ὅπου εἶναι θὰ φθάσουν τ' ἀδέλφια τοῦ Φώτου ἀπὸ τὸ χωράφι καὶ θὰ ἔχωμε σκοτοῦρες. Ἀπ' ἐδῶ εἶναι ὁ δρόμος μας· σὲ μιὰ ὥρα θὰ ἤμαστε 'στὴν ἀκρογιαλιὰ, ἐκεῖ θ' αὐροῦμε τὸν Καπετὰν Πέτρο μὲ τὴ βάρκα του, θὰ μποῦμε μέσα, καὶ ὅταν βγοῦμε 'στὰ ἀνοιχτὰ, τότε . . . ὅπου μᾶς εὕρουν ἂς μᾶς πιάσουν. . . .

Ταῦτα εἰπὼν ἐτοποθέτησεν ἀσφαλῶς ἐν τῇ ἀγκάλῃ του τὴν Ξανθὴν καὶ ἔλαβε τὸν ὑποδειχθέντα δρόμον. Οἱ σύντροφοί του τὸν ἠκολούθησαν καὶ μετ' ὀλίγον ἐντὸς τῆς ξηρᾶς κοίτης τοῦ ποταμοῦ δὲν ὑπῆρχεν εἰμὴ τὸ πτῶμα τοῦ Φώτου ἐντὸς λίμνης αἵματος.

Καθ' ὃν χρόνον τοιαῦτα διεδραματίζοντο ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ ξηροῦ χειμάρρου ἐν ἀποστάσει ὀλίγων δεκάδων βημάτων εἰς καμπήν τινα τῆς στενῆς ἀτραποῦ, ἐρ' ἧς συνηντήσαμεν πρὸ μικροῦ τὸν ἀτυχῆ Φῶτον μετὰ τῆς συζύγου του, ἐβάδιζον παραπλεύρως ἐπανερχόμενοι ἐκ τοῦ ἀγροῦ οἱ νεώτεροι αὐτοῦ ἀδελφοί, ὁ Λάμπρος καὶ ὁ Θανάσης.

— Σὰν νὰ ἀκούω φωναὶς, λέγει αἴφνης μετ' ἀνησυχίας ὁ Λάμπρος πρὸς τὸν Θανάσην.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο. . .

— Μὴν ἔπαθαν τίποτε ὁ Φῶτος καὶ ἡ Ξανθή..

— Τί θέλεις νὰ πάθουν. . .

— Νὰ σοῦ εἰπῶ· σήμερα εἶδα αὐτὸν τὸν ἄτιμο τὸν Ἀράπη καὶ κρυφομιλοῦσε μὲ τὸν Κουλοχέρη καὶ μὲ τὸν Ἀνοιχτομμάτη. . . καὶ αὐτὸ μοῦ δίνει ὑποψίας.

— Ἄς τρέξωμε νὰ ἰδοῦμε τί τρέχει. . .

— Ἄς τρέξωμε. . .

Καὶ οἱ δύω νέοι ἤρχισαν νὰ τρέχουν δι' ὅλης τῆς ταχύτητος τῶν ποδῶν των κατὰ μῆκος τῆς ἀτραποῦ. Ἔφθασαν εἰς τὴν κοίτην τοῦ χειμάρρου καὶ κατῆλθον εἰς αὐτήν. Ἐκεῖ παρὰ τὸν κορμὸν γηραιᾶς πλατάνου διέκριναν ὄγκον τινὰ μέλανα· ἐπλησίασαν ἀνησύχως καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀμυδρῶν ἀκτίνων, ἃς ἡ φθίνουσα σελήνη ἠκέντιζε διὰ τῶν λιποφύλλων κλάδων ἀνεγνώρισαν τὸ πτῶμα τοῦ ἀτυχοῦς αὐτῶν ἀδελφοῦ. Ὁ νεκρὸς Θανάσης ἐγονάτισε καὶ ἤρχισε νὰ ὀλολύζῃ. Ἀλλ' ὁ Λάμπρος τὸν διέταξε νὰ ἐγερθῇ καὶ εἶπε διὰ φωνῆς σταθερᾶς :

— Ἀδελφὲ, τώρα δὲν εἶναι καιρὸς διὰ κλάματα. Πρέπει νὰ ἐκδικηθοῦμε τοὺς φονιάδες καὶ νὰ σώσουμε ἀπὸ τὰ χέρια τους τὴν νύφη μας, τὴν ὁποίαν βέβαια θὰ ἐπῆραν μαζύ τους.

Ὁ Θανάσης ἠγέρθη καὶ ἠκολούθησε τὸν ἀδελφόν του. Ἐζήτησαν ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς γῆς τῆς ἀντίπεραν ὄχθης ψηλαφῶντες τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τῶν δολοφόνων, καὶ ἐξήτασαν ἐπιμελῶς τοὺς παραμερισθέντας κλάδους τῶν δένδρων. Εἶτα ὁ Λάμπρος εἶπε :

— Ἄς μὴ χάνωμεν καιρόν· εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐπῆραν αὐτὸν τὸν δρόμον. . .

Πάραυτα δὲ οἱ δύω ἀδελφοὶ ἤρχισαν νὰ τρέχουν πάλιν ὡς δορκάδες ἢ ὡς ἄνεμος χειμῶνος.

Ὁ Λάμπρος δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ λέγων : *Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐπῆραν αὐτὸν τὸν δρόμον.* Μετὰ δέκα περίπου λεπτὰ ἔφθασαν ἔξω τοῦ δάσους ἐντὸς μικρᾶς κοιλάδος, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἠπλοῦτο πράσινον καὶ μιασματικὸν τέλμα. Ἐκεῖ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ τέλματος διέκριναν ἐν τῷ σκότει τρεῖς μαύρας σκιάς, ὧν ἡ μεσαία ἐφαίνετο φέρουσα φορτίον τι.

— Αὐτοὶ εἶναι, ἐψιθύρισενὁ Λάμπρος σφίγγων τὴν χεῖρα τοῦ Θανάση, ὅστις ἐζήτησεν ἐν τῷ *σελαχίῳ* του τὸ πιστόλιόν του.

Αἱ μέλανες σκιαὶ ἦσαν πράγματι, ὁ Κουλοχέρης, ὁ Ἀράπης καὶ ὁ Ἀνοιχτομμάτης. Ἀκούσαντες βήματα ὄπισθέν των οἱ τρεῖς δολοφόνοι ἐστράφησαν, καὶ ἐν τῇ περιστροφῇ ταύτῃ ὁ μὲν Ἀράπης φέρων τὴν Ξανθὴν ἔμεινεν ὀλίγα βήματα ὀπίσω, ὁ δὲ Κουλοχέρης καὶ ὁ Ἀνοιχτομμάτης ἐπροχώρησαν πρὸς τοὺς δύω νέους. Ὁ Λάμπρος εὑρέθη ἀντικρὺ τοῦ Κουλοχέρη καὶ ὁ Θανάσης ἀντικρὺ τοῦ Ἀνοιχτομμάτη.

— Σφάξετέ τους παιδιά, εἶναι τ' ἀδέλφια τοῦ Φώτου, ἀνέκραξεν ὁ Ἀράπης διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης.

Δύω πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν ἐν τῇ σιωπῇ τῆς νυκτὸς καὶ δύω σφαῖραι ἐσύριξαν κατ' ἀντιθέτους διευθύνσεις. Ὁ Κουλοχέρης ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ Λάμπρου καὶ ὁ Θανάσης κατὰ τοῦ Ἀνοιχτομμάτη. Ἡ σφαῖρα τοῦ Κουλοχέρη διῆλθε πλησίον τοῦ δεξιοῦ ὠτὸς τοῦ Λάμπρου καὶ ἐγάθη εἰς τὸ κενόν· ἀλλ' ἡ σφαῖρα τοῦ Θανάση ἐβυθίσθη εἰς τὸν ἀριστερὸν ὦμον τοῦ Ἀνοιχτομμάτη, ὅστις ἐτράπη εἰς φυγήν. Ὁ Θανάσης μεθυσθεὶς ὑπὸ τῆς πάλης τὸν κατεδίωξε σείων τὸν *λάζον* του, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγένοντο ἄφαντοι καὶ οἱ δύω ὄπισθεν τῶν θάμνων καὶ τῶν κορμῶν τῶν πευκῶν. Βλέπων ὁ Κουλοχέρης ὅτι ἡ σφαῖρά του ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ της ἐπετέθη κατὰ τοῦ Λάμπρου διὰ τῆς μαχαίρας του· ἀλλ' ὁ Λάμπρος δι' ἐπιδεξίων ἑλιγμῶν ἀπέφυγε τὰ κτυπήματά του καὶ αἴφνης πίπτων ἐπὶ τῶν γονάτων ἐβύθισε τὸ ἐγχειρίδιόν του εἰς τὰ στήθη τοῦ ἀντιπάλου του. Ὁ Κουλοχέρης ἐκλονήθη καὶ ἔπεσε νεκρὸς ἐντὸς λόχμης ἀκαληφῶν καὶ βάτων.

Τότε εὑρέθησαν μόνοι καὶ ἀντιμέτωποι ὁ Ἀράπης καὶ ὁ Λάμπρος. Καὶ οἱ δύω ἐσκέπτοντο ὅτι πρέπει ν' ἀπαλλαγῶσιν ὁ εἷς τοῦ ἄλλου ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, διότι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸ ἄγνωστον ἀποτέλεσμα τῆς μεταξὺ τῶν Ἀνοιχτομμάτη καὶ Θανάση πάλης ἠδύνατο νὰ θέσῃ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον ἀντικρὺ δύω ἐχθρῶν. Ὁ αἱμοχαρὴς Ἀράπης ἀφῆκε κατὰ γῆς τὴν Ξανθὴν, ἣν μέχρι τοῦδε ἐβάσταζεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἔσυρεν ἐκ τῆς ζώνης του πιστόλιον καὶ ἐπυροβόλησεν. Εἶχε σκοπεύσει εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἦτο δεξιὸς σκοπευτής. Εὐ-

τυχῶς ἡ κεφαλὴ τοῦ Λάμπρου ἐστράφη ὁρμεμφύτως καὶ ἡ φονικὴ σφαῖρα διῆλθε παρὰ τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ κρόταφον καψαλίσασα μόνον τὴν πυκνὴν αὐτοῦ κόμην. Τότε ὥρμησαν ὁ εἷς κατὰ τοῦ ἄλλου μὲ ἀνέκφραστον λύσσαν πάλλοντες τὰς μαχαίρας των. Ἡ πάλη ὑπῆρξε βραχυχρόνιος, ἀλλὰ φοβερά. Δι' ἐπιδεξίου περιστροφῆς διηύθυνεν ὁ Ἀράπης τὸ ἐγχειρίδιόν του κατὰ τοῦ στήθους τοῦ Λάμπρου πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδίας, ἀλλ' ὁ Λάμπρος ἐθωράκισε τὸ στῆθος του διὰ τοῦ ἀριστεροῦ του βραχίονος καὶ τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ ἀντιπάλου του ἀντὶ νὰ βυθισθῇ εἰς τὴν καρδίαν του ἔσχισε μόνον ἀκινδύνως τὸ κρέας τῶν μυόνων αὐτοῦ. Ταυτοχρόνως δὲ ἡ ὀξεῖά του μάχαιρα ἀπέκοψε δι' ἑνὸς κτυπήματος τὸν λάρυγγα τοῦ δολοφόνου. Ὁ Ἀράπης ᾐσθάνθη τὰ γόνατά του καμπτόμενα, ἐτάνυσε τὰς χεῖρας, καὶ ἔπεσεν ὕπτιος ἐντὸς τοῦ ὄπισθεν αὐτοῦ ἁπλουμένου τέλματος, ἔνθα ἐξέχυσε τὴν βορβορώδη αὐτοῦ ψυχὴν ἐντὸς τῶν βορβορωδῶν ὑδάτων.

Ὁ Λάμπρος ἡτοιμάζετο νὰ δράμῃ εἰς βοήθειαν τοῦ Θανάσῃ, ὅτε ἤκουσεν αὐτὸν κράζοντα :

— Λάμπρε, Λάμπρε. . .

— Ἐδῶ, ἀδελφέ μου. . .

— Εἶσαι ζωντανός ;

— Ζωντανός, ὁ Θεὸς μὲ ἐβοήθησε. . .

— Κ' ἐγὼ τὸν τελείωσα τὸ φονιᾶ, κάτω ἐκεῖ στὰ πεῦκα. . .

Ὁ Λάμπρος ἔδεσε τὴν ἐλαφρὰν αὐτοῦ πληγήν, ἐπλησίασε τὴν κατακειμένην Ξανθήν, τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ εἶπεν ἐξετάζων τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας της :

— Δὲν ἔχει τίποτε, μόνον λιγοθυμισμένη εἶναι. Τώρα, Θανάσῃ πρέπει νὰ περάσωμε πάλι ἀπὸ τὴ βεμματιά, νὰ φορτωθῇς τὸν δυστυχισμένο μας τὸ Φῶτο, καὶ νὰ πᾶμε γλήγορα 'στὸ σπῆτι νὰ κυττάξωμε τὴν Ξανθή· δὲν πρέπει νὰ μείνῃ πολὺ ὥρα λιγοθυμισμένη· ἐδῶ δὲ βρίσκεται οὔτε μία σταλαγματιὰ καθαρὸ νερό.

— Ἄχ ! ἀδελφέ μου, ἀνέκραξεν ὁ Θανάσης ὁλολύζων, τώρα εὐλογῶ τὸ Θεὸ ποῦ 'μᾶς πῆρε τὴ μάννα μας καὶ τὸν πατέρα μας. . . . Τί φαρμάκι θὰ τοὺς ἐπότιζεν ὁ θάνατος τοῦ Φώτου...

Ὁ Λάμπρος δὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ δύω θαλερὰ δάκρυα ἐκυλίσθησαν κατὰ μῆκος τῶν ἡλιοκαυμένων αὐτοῦ παρειῶν.

Μετ' ὀλίγον, οἱ δύο ἀδελφοί, φέροντες ὁ μὲν τὴν λειπόθυμον Ξανθήν, ὁ δὲ τὸ πτῶμα τοῦ Φώτου ἐβάδιζον σιωπηλοὶ καὶ κατηφεῖς διὰ τῶν δασυφύλλων πλατάνων πρὸς τὸ χωρίδιον αὐτῶν. Ἡ σελήνη εἶχε δύσει καὶ τὸ σκότος εἶχε γείνει βαθύτερον. Πέραν δὲ εἰς τὰ βάθη τῆς νυκτὸς ἀντήχει ἀπαίσιος καὶ σαρκαστικὴ ἡ φωνὴ τῆς γλαυκός.

— Ἡ κουκουβάγια. . . ἐψέλλισεν ὁ Λάμπρος ὡς ἀναμιμνησκόμενος παλαιᾶς ἱστορίας.

— Ἡ γύφτισσα. . . προσέθηκεν ὁ Θανάσης καὶ ἐρρίγησε.

Γ'

Μίαν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς φοβερᾶς ἐκείνης νυκτὸς ἧς ἀφηγήθημεν ἀνωτέρω τὰ τραγικὰ συμβάντα, ἐντὸς τοῦ οἰκίσκου τοῦ ἀτυχοῦς Φώτου ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης της ἀκίνητος καὶ ἀναίσθητος ἡ ὡραία Ξανθή.

Προσκληθεὶς ὁ ἰατρὸς τοῦ χωρίου ἀπεφάνθη ἀπελπιστικῶς περὶ τῆς καταστάσεώς της. Κατὰ τὰ φαινόμενα εἶχε πάθει εἴδός τι συγκοπῆς.

Ἀμυδρὰ λυχνία ἐφώτιζε τὸ πενιχρὸν δωμάτιον. Περὶ τὴν κλίνην τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἔκλαιον καὶ ὠδύροντο ὁ πατὴρ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ μετὰ τῶν πρὸ μικροῦ τοσοῦτον ἡρωϊκῶς ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνισθέντων ἀδελφῶν τοῦ συζύγου της.

Αἴφνης ἡ ἐπιθάνατος ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς κλίνης της, τὸ ἐσβεσμένον βλέμμα της προσηλώθη σπινθηροβόλον ἐπὶ τῆς ἀραχνιώσης ὀροφῆς καὶ τὰ ξηρὰ χείλη της ἠνοίγησαν ἵνα προφέρωσι τὰς ἀκολούθους ἀσυναρτήτους λέξεις :

— Τὸ Φῶτο. . . τὸν ἐμαχαίρωσε. . . ὁ Ἀράπης. . . ἡ κουκουβάγια. . . ἡ γύφτισσα. . . . Ἀ ! . . .

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἔρρηξεν ἀγρίαν κραυγὴν καὶ ἐπανέπεσε βαρεῖα ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἦτο νεκρά.

Δ'

Τὴν ἐπαύριον ὅλοι οἱ ἀφελεῖς χωρικοί, οἵτινες πρό τινων μηνῶν εἶχον ἑορτάσει διὰ χορῶν καὶ ἀσμάτων τοὺς γάμους τοῦ Φώτου καὶ τῆς Ξανθῆς, ἠκολούθησαν κατηφεῖς καὶ δακρύοντες τὰ δίδυμα αὐτῶν φέρετρα μέχρι τῆς τελευταίας των κατοικίας.

Ὁ Λάμπρος καὶ ὁ Θανάσης δικασθέντες ὑπὸ τοῦ κακουργιοδικείου Χαλκίδος διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀράπη, Κουλοχέρη καὶ Ἀνοιχτομμάτη, ἠθωώθησαν παμψηφεί.

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος.

ΠΕΡΙ ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΥ

Ὁ φωνογράφος οὐδὲν ἐστὶν ἢ μετάλλινος κύλινδρος, ὡς ἐκεῖνον περίπου εἰς ὃν ἐψήνομεν τὸν καφὲν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ χειρίδος περὶ ἑαυτὸν στρεφόμενος, ἀλλὰ καὶ οὕτως ὥστε νὰ προχωρῇ παραλλήλως τῷ ἄξονί του. Περιελίσσεται δὲ διὰ λεπτοῦ μεταλλοχάρτου, αὐτοῦ ἐκείνου δι' οὗ συνήθως τυλίσσονται εὐώδη σαπώνια ἢ ζαχαρωτά, καὶ ἐγγύτατα τῆς μιᾶς τῶν πλευρῶν αὐτοῦ ὑπάρχει, καθέτως εἰς αὐτὸν προσηρμοσμένος, χωνοειδής τις σωλὴν, εἰς οὗ τὴν πρὸς τὸν κύλινδρον ὀπὴν ἐστὶ κεκολλημένος καὶ καλῶς τεταμένος χάρτης· μεταξὺ δὲ τοῦ χάρτου καὶ τοῦ κυλίνδρου κρέμαται μικρὰ μεταλλίνη βελόνη, ἧς ἡ ἀκὶς, ἀμβλεῖα οὖσα, ἀποτελεῖ

στίγματα ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου, ὁσάκις τὸν ἐγγίζει.

Γνωστὸν ἐστὶν ἐκ τῆς φυσικῆς ὅτι ὁ ἦχος οὐδὲν ἕτερον ἐστὶν ἢ παλμός τις παραγόμενος ἐκ τῆς συγκρούσεως ἠχηρῶν σωμάτων ἐν τῷ ἀέρι, καὶ ἀνάλογον προκαλῶν παλμὸν τοῦ ἀκουστικοῦ ὀργάνου· ἡ δὲ διάφορος τῶν παλμῶν ἰδιότης παράγει καὶ τῶν ἤχων τὴν διαφοράν. Παρετηρήθη φέρ' εἰπεῖν ὅτι ὅσῳ συχνότεροι εἰσὶν οἱ παλμοὶ ἔν τινι χρονικῷ διαστήματι τόσον ὀξύτερον τόνον παράγουσιν. Οὕτως ἂν ὑποτεθῇ ὅτι 300 παλμοὶ τοῦ ἀέρος ἐντὸς δευτερολέπτου παράγουσι τὸν μουσικὸν τόνον *φὰ*, 405 παλμοὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος θὰ παραγάγωσιν ἴσως τὸν τόνον *σὸ.ἰ*, καὶ 500 τὸν τόνον *.λά*. Καὶ πάλιν ἂν προφερομένης μιᾶς φωνῆς, ὁ ἀὴρ πάλληται ἐφ' ἑνὸς δευτερολέπτου, προφερομένης δὲ ἄλλης, ἐπὶ δύω, ἡ δευτέρα ἔσται μακροτέρα τῆς πρώτης. Τέλος τὸ ἔντονον ἢ αἴτιον τῆς φωνῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος σφοδρότητος ἢ βαθύτητος τῶν παλμῶν.

Παρετηρήθη λοιπὸν ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἐδισῶνος ὅτι αἱ δονήσεις τοῦ ἀέρος, προσβάλλουσαι τεταμένον χάρτην ἢ ἄλλην λεπτὴν μεμβράνην, κινοῦσιν αὐτὴν, ἀκριβῶς ἐπ' αὐτὴν ἐπαναλαμβανόμεναι, καὶ τοσοῦτον αἰσθητῶς, ὥστε ἑκάστη δόνησις τῆς μεμβράνης ἢ τοῦ χάρτου, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἐφαπτομένην τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ μικρὰν ἀκίδα, ἤτις ἀνὰ πᾶσάν της κίνησιν, ἄρα διὰ πάντα παλμὸν τοῦ ἀέρος, κεντᾷ ἐλαφρῶς τὸν μεταλλοχάρτην, ὅστις περιβάλλει τὸν πλησιέστατα αὐτῆς περιστρεφόμενον κύλινδρον. Ὅσοι λοιπὸν παλμοὶ τοῦ ἀέρος, τοσαῦτα στίγματα ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν παύσωσιν οἱ παλμοὶ, δηλαδὴ οἱ ἦχοι οἱ παράγοντες αὐτοὺς, ἂν ὁ στιχθεὶς ὑπ' αὐτῶν κύλινδρος μετατεθῇ οὕτως ὥστε ἡ βελόνη ν' ἀντιστοιχῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν στιγμάτων, καὶ ἂν ἀρχίσῃ νὰ στρέφηται πάλιν ὡς ἐστρέφετο ὅτε ἐδέχθη τὰ στίγματα, ἡ ἀκὶς τῆς βελόνης θέλει εἰσέρχεσθαι εἰς ἕκαστον τῶν στιγμάτων, καὶ τίθεσθαι οὕτως εἰς κίνησιν, ἡ δὲ κίνησις αὐτῆς μεταδίδεται εἰς τὸν χάρτην ὃν αὕτη ἐγγίζει, τοῦ χάρτου δ' ἡ δόνησις δονεῖ τὸν ἀέρα, ὥστε ἀντιστρόφως τὰ στίγματα τὰ παραχθέντα ἐκ τῶν παλμῶν τοῦ ἀέρος διὰ τοῦ χάρτου καὶ τῆς βελόνης, ἤδη διὰ τῆς βελόνης καὶ τοῦ χάρτου παράγουσιν αὐτὰ εἰς τὸν ἀέρα παλμούς, οἵτινες ἅπτονται τοῦ ἀκουστικοῦ ἡμῶν τυμπάνου καὶ γίνονται ἀκουστοί. Ἂν φέρ' εἰπεῖν ὁ πρῶτος ἐκφωνηθεὶς ἦχος παρήγαγε 300 παλμοὺς ἐντὸς τοῦ δευτερολέπτου (ἢ διαρκέσας 1]10 τοῦ δευτερολέπτου ἂν παρήγαγε 30 παλμοὺς), ὁ δεύτερος ἐπὶ τοῦ 1]10 τοῦ δευτερολέπτου 40 καὶ ὁ τρίτος 50, ἧτον λοιπὸν κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν, ὁ πρῶτος *φὰ*, ὁ δεύτερος *σὸ.ἰ*, ὁ τρίτος *.λά*, τότε καὶ ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου 30 στίγματα παρήγαγεν ὁ πρῶτος, 40 ὁ δεύτερος, 50 ὁ τρίτος, καὶ ἑπομένως ἰσάριθμοι ἔσονται οἱ ἐπὶ τῆς δευτέρας στροφῆς τοῦ κυλίνδρου παραχθησόμενοι παλμοὶ τῆς βελόνης, τοῦ χάρτου, τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου, καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦτο θέλει πάλιν ἀντιληφθῇ τῶν τόνων *φὰ*, *σὸ.ἰ*, *.λά*. Ἂν προσέτι ὁ πρῶτος τόνος διαρκέσῃ ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον, οἱ δύω ἄλλοι ἐπὶ ἥμισυ ἕκαστος, τότε τὸ *φὰ* ἔσεται μακρότερον τοῦ *σὸ.ἰ* καὶ τοῦ *.λὰ* καὶ οἱ τρεῖς τόνοι ὁμοῦ ἀποτελέσουσι τὸν μετρικὸν δάκτυλον. Ἂν τέλος εἷς ἐξ αὐτῶν, ἔστω ὁ δεύτερος, προφερθῇ δυνατώτερα, οἱ παλμοὶ οὓς θέλει παραγάγει ἔσονται ἰσχυρώτεροι, καὶ τὰ στίγματα ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου βαθύτερα, ἄρα, τ' ἀνάπαλιν, ἡ κίνησις τῆς εἰς αὐτὰ εἰσερχομένης βελόνης μεγαλειτέρα, καὶ ἑπομένως οἱ ὑπ' αὐτῆς προκαλούμενοι παλμοὶ τοῦ χάρτου, τοῦ ἀέρος, τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου, καὶ ὁ παραχθησόμενος ἦχος ἰσχυρώτερος.

Οὗτος ἐστὶν ὁ ὀργανισμὸς τοῦ φωνογράφου, ὅστις παράγει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀκριβῶς πάντα τὰ πάθη τῆς φωνῆς. Ἀλλ' ἓν μένει τὸ δυσεξήγητον· τίς τῶν παλμῶν ἰδιότης παράγει τὴν διαφορὰν τοῦ ἤχου τῶν φωνηέντων, εἴτε καθαρῶν, εἴτε συνδυαζομένων μετὰ συμφώνων ; Περὶ τούτου διάφορα ἐγνωμάτευσαν οἱ φυσιοδίφαι, ἰδίως τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἡ τῆς προφορᾶς αὐτῶν διαφορὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ διαφόρου συνδυασμοῦ ὀξύτητος συμπεπλεγμένων τόνων ἢ ταχύτητος τῶν παλμῶν, κατ' ἀναλογίας τῶν διὰ τριῶν ἢ διὰ πέντε ἢ ἄλλων ἀποστάσεων ἐντὸς τῆς διὰ πασῶν, παντοίως συμπλεκομένων. Ἀλλ' ἡ ἱκανῶς αὕτη σκοτεινὴ ἑρμηνεία εἰς οὐδὲν ἀσφαλὲς στηρίζεται πείραμα, καὶ ἐξ ἐναντίας ἡ διευκρίνησις αὐτῆς ἐστὶ καύχημα τοῦ φωνογράφου, ὅστις ἑκάστης φωνῆς δίδει οὕτως εἰπεῖν τὸν μαθηματικὸν τόνον, χαράττων αὐτὸν διὰ στιγμῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πυκνῶν καὶ μᾶλλον ἢ ἧττον συνεχῶν καὶ βαθέων.

Ἄλλο ἰδίωμα τοῦ φωνογράφου ἐστὶν ὅτι ἂν ὁ κύλινδρος, ὅταν πρόκηται νὰ παραγάγῃ τὴν φωνὴν, στραφῇ ταχύτερον ἢ βραδύτερον παρ' ὅ τι παρήγαγε τὰ στίγματα, ἡ ἐπαναλαμβανομένη φράσις ἀποβαίνει ὀξυτέρα ἢ βραδυτέρα τῆς ἀρχικῶς ἐκφωνηθείσης, διότι τὰ στίγματα καὶ οἱ παλμοὶ ἀντιστοιχοῦσιν ἐν τῇ πρώτῃ περιστάσει εἰς βραχύτερον χρόνον, ἤτοι εἰσὶν ἀναλόγως πυκνότεροι, καὶ τοὐναντίον ἐν τῇ δευτέρᾳ.

Καὶ ἀπρόσιτος μὲν δὲν εἶναι ὁ φωνογράφος παντάπασιν εἰς τὰ μὴ «ὑπερχειλῆ βαλάντια»· ἐξ ἐναντίας εἶναι μηχανὴ ἁπλουστάτη καὶ εὐωνοτάτη. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε τοὐλάχιστον ἀκόμη δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς ὅσα οἱ εὐφανταστότεροι ἀπ' αὐτοῦ ἀπαιτοῦσιν. Οὔτε τοῦ ῥήτορος οὔτε τοῦ ποιητοῦ τ' ἀριστουργήματα, οὔτε τῆς ἀοιδοῦ τὰ μέλη καὶ τοὺς λαρυγγισμοὺς δύναται νὰ

διατηρήσῃ, ἀλλὰ μόνον ὅ τι τῷ εἰπῇ τις εἰς τὸ αὐτίον του, δηλαδὴ εἰς τὸν χωνοειδῆ σωλῆνα τὸν παρὰ τὸν κύλινδρον.[1]

Προσέτι δὲ ἡ δύναμις τῆς προφορᾶς ἐλαττοῦται διὰ τῆς ἐπαναλήψεως, διότι τὰ στίγματα ἀμβλύνονται κατ' ὀλίγον καὶ δὲν παράγουσιν ἐπίσης σφοδρὰς τὰς δονήσεις ὡς κατ' ἀρχάς.

Ὁ φωνογράφος εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ πραγματοποίησις τοῦ μύθου τοῦ κουρέως, ὅστις ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν βόθρον ὅτι ὁ Μήδας εἶχεν ὦτα ὄνου, καὶ μετὰ ταῦτα ἐφύησαν κάλαμοι ἐπαναλαμβάνουσαι μεγαλοφώνως τὸ μυστικόν. Ὤ! ἂν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων, καὶ μίαν μόνην φράσιν του τῷ ἐνεπιστεύετο ὁ Δημοσθένης, δὲν θὰ μᾶς ἐξέσχιζον σήμερον τὰ ὦτα οἱ *Ἐράσμιοι* τῆς Εὐρώπης διὰ τῆς ἀνεράστου αὐτῶν προφορᾶς, δι' ἧς καταστρέφουσι τὴν Ἑλληνικήν.[2]

Ἐν Βερολίνῳ. Γ.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

Εἰκών.

I

Γνωρίζετε τὸν κῆπον τοῦ κλαυθμῶνος; Παράδοξος ἐρώτησις! Πάντες τὸν γνωρίζουσι, καὶ ὀφείλουσι νὰ τὸν γνωρίζωσιν, ἀφοῦ εἶναι τὸ προσφιλὲς ἐνδιαίτημα τῆς πλειονότητος τοῦ ἔθνους, ἣν ἀποτελοῦσιν οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ παυσανίαι.— Ἐντούτοις ἂς ἐπιτραπῇ ἡμῖν νὰ χαράξωμεν λέξεις τινὰς περὶ τοῦ κήπου τούτου χάριν τῆς εὐαρίθμου μειονότητος, τῶν μοχθούντων δηλ. καὶ φορολογουμένων, διότι πιθανὸν οὗτοι ἀμυδρὰς καὶ ἀσαφεῖς περὶ αὐτοῦ νὰ ἔχωσι γνώσεις.

II

Παρὰ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σ. Ὑπουργεῖον ὅπερ, ὡς γνωστόν, εἰς τοὺς κόλπους του καὶ τὸ Κεντρικὸν ἐγκλείει Ταμεῖον, τὸν μυστηριώδη τοῦτον λαβύρινθον, εἰς ὃν δύναται νὰ σὲ ὁδηγήσῃ καὶ νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὴν ὁδὸν φαιδρὸς καὶ εὐτυχής, οὐχὶ μίτος τις Ἀριάδνειος, ἀλλ' εὔνους καὶ ἀνταμειπτικὴ κλητῆρός τινος τοῦ Ὑπουργείου ἡ ὑπαλληλίσκου πρόθεσις, ἢ ἀνωτέρου τινὸς ὑπαλλήλου ἐπὶ τοῦ ἐντάλματος δι' ἐρυθροῦ μολυβδοκονδύλου συμβολικὸν σημεῖον... παρὰ τὸ Ὑπουργεῖον, λέγω, τῶν Οἰκονομικῶν ὑπάρχει κῆπός τις ἢ μᾶλλον ὄασις κατάφυτος ἐξ ἀειθαλλῶν δένδρων... Ἑκάστη γωνία ἔχει τὴν ἱστορίαν της, ἕκαστον δένδρον τὰς ἀναμνήσεις του... Ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν σκιὰν ἀναπαύονται οἱ κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας πηγαινοερχόμενοι εἰς τὰ ὑπουργεῖα λόγῳ *δημοσίου συμφέροντος* πάντοτε. ἐκεῖ, ἀνυπόμονοί τινες, λαβόντες ἐκ τοῦ ταχυδρομείου ἐπιστολὰς τὰς ἀναγινώσκουσι μειδιῶντες ἢ συνοφρυούμενοι, καγχάζοντες ἢ βλασφημοῦντες.. Ἐκεῖ προεξοφλοῦνται μισθοὶ καὶ ἐντάλματα... ἐκεῖ... ἐκεῖ... Ἀλλ' ὁ κῆπος οὗτος ἔχει καθιερωθῆ κυρίως καὶ προορισθῆ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ παυσανίας, τοὺς Οὐίγους τούτους καὶ Τόρεις, τοὺς Καπουλέτας καὶ Μοντέγους τοῦ πρωτοτύπου ἐπὶ τῆς Ἀνατολῆς Βασιλείου... Ὁ κῆπος οὗτος χρησιμεύει ὡς παυσίλυπον τῶν ὑπαλλήλων καὶ αὐξίλυπον τῶν παυσανιῶν, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἐπωνομάσθη *κῆπος τοῦ κλαυθμῶνος*. Ἤδη, ἀναγνῶστα, ἐντὸς αὐτοῦ θὰ σὲ ὁδηγήσω....

III

Πέραν, πρὸς πένθιμόν τινα κυπάρισσον δικυθύνετο ἀργῷ τῷ ποδὶ ὁμὰς παυσανιῶν, ὅπως εἰς τὰ ἐκεῖ που καθίσματα τὰ ῥάθυμα αὐτῆς ἀναπαύσῃ μέλη.... Ἡ ἀρχαία εὔκλεια καὶ ἡ ἐκπεσοῦσα εὐγένεια ἦτο ἐζωγραφισμένη ἐπὶ τῆς στάσεως, τῆς φωνῆς, καὶ τῆς ἰδιοτρόπου καὶ ἰδιορρύθμου καλλιεργείας τῆς γενειάδος τῆς ὁμάδος ταύτης, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς μελαίνης ἐνδυμασίας, τετριμμένης ἤδη καὶ μαρμαιρούσης κατὰ τὰ γόνατα καὶ τοὺς ἀγκῶνας, πολλαχοῦ δὲ καὶ πολλάκις ἐπιδιορθωθείσης... Τινὲς ἔφερον εἰσέτι ἐπίχρυσον ἅλυσιν ὡρολογίου, μὴ λαβοῦσαν εἰσέτι ἕνεκα τῆς εὐτελείας της τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ παρά τινι τοκογλύφῳ τὴν κλονισθεῖσαν πίστιν τοῦ αὐθέντου της... Ἀλλ' ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἄκραν αὐτῆς καὶ ὡρολόγιον; Τοῦτο ἂς μείνῃ μυστήριον. Σεβάσθητε τὸ ἀπόῤῥητον τῶν θυλακίων...

Εἷς ἐκ τῶν τῆς ὁμάδος ἦτο τέως βοηθὸς τῆς ἀστυνομίας, ἐκράτει εἰσέτι εἰς τὴν δεξιὰν του ῥόπαλον καὶ ἔφερε πώγωνα ἐνούμενον μετὰ τοῦ μύστακος, ὅστις κατέληγεν εἰς αἰχμηρὰν καὶ ὀξεῖαν ἄκραν· ὁ δεύτερος ἦτο τέως εἰρηνοδίκης τρίτης τάξεως, συνεπῶς καὶ πταισματοδίκης, ἐκτελῶν καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ὑποθηκοφύλακος καὶ συμβολαιογράφου. Ὁ τρίτος ἦτο ὑπογραμματεὺς Πρωτοδικείου τινός, παυθεὶς, καί τοι ἔχων τὰ προσόντα τοῦ νέου νόμου καὶ ἀντικατασταθεὶς ὑπ' ἄλλου μὴ ἔχοντος ταῦτα, διότι ἐτόλμησε νὰ μὴ θελήσῃ νὰ ὑπογράψῃ ἀπόδειξιν μισθοῦ ἀνωτέρου ἐκείνου, ὃν πράγματι ἐλάμβανεν· οἱ λοιποὶ ἦσαν παυσανίαι μὲν καὶ αὐτοί, πλὴν ἄγνωστοι... Θέλετε νὰ μάθετε ἤδη καὶ τὰ ἀρχαῖα τῶν τριῶν φίλων ἡμῶν ἐπαγγέλματα; Ὁ πρώην βοηθὸς ἦτό ποτε ξυλουργός, δὲν ἐκέρδιζε ὅμως πολλά· ὁ βουλευτὴς τοῦ τόπου του ὑπεσχέθη νὰ τὸν διορίσῃ εἰς θέσιν τινὰ καὶ τὸν διώρισε· πλὴν ὁ διορισθεὶς παύεται, παυθεὶς δὲ καὶ ἐξοικειωθεὶς πρὸς τὸ officium καὶ τὰ ἐκ τούτου ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ πλεονεκτήματα συνετῶς καὶ πρὸς τὴν ὀκνηρίαν, ἀπομαθὼν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐργάζηται πλέον, εἰσῆλθεν εἰς τὴν συντεχνίαν τῶν παυσανιῶν... Ὁ τέως Εἰρηνοδίκης ἦτο ἐμπειρικὸς ἰατρός, διάσημος εἰς τὸ ἐξάγειν τραπεζίτας (ὀδόντας) καὶ τὸ ἐμβολιάζειν· ἐναγαγὼν οὗτος ποτὲ πελάτην του μὴ ἐννοοῦντα νὰ τὸν πληρώσῃ κατεθέλχθη ἐκ τοῦ ἐγερώχου ὕφους τοῦ Εἰρηνοδίκου, καὶ ἔκτοτε ὁ Εἰρηνοδικιακὸς κώδων, ὡς ἄλλο τρόπαιον δὲν τὸν ἔφερεν ἥσυχον ἡμέραν καὶ νύκτα... Θείᾳ ὅμως οἰκονομίᾳ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ προὐκηρύχθησαν, ὁ δόκτωρ ἡμῶν ὑποστηρίζει μερίδα τινὰ ὑπερισχύσασαν, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ, ὡς διὰ χημικῆς ἐνεργείας, νὰ τὸν μεταποιήσῃ εἰς Εἰρηνοδίκην, ἀφοῦ ὑπέστη ἀστείους τινὰς τύπους εἰρηνοδίκου, ἀρίσαντα μάλιστα καὶ ἐποχὴν διὰ τὴν ἐπὶ τῶν προφορικῶν μέτρων εἰδικότητά του... Ὁ ὑπογραμματεὺς ἦτο ἀρχαῖος φοιτητής, καὶ εἶναι εἰσέτι.

Ἡ ἐκ γνωστῶν λοιπὸν καὶ ἀγνώστων συγκειμένη ὁμὰς ἡμῶν ἐκάθησε.... δυστυχῶς ὅμως ὁ ὑπηρέτης τοῦ καφενείου τυχὼν ἐκεῖ που καὶ ἐκπλαγεὶς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ των, τοὺς ἐπλησίασεν ἐποτείνας αὐτοῖς τὴν γνωστὴν ἐρώτησιν «τί διατάσσουν οἱ κύριοι;» Στενοχωρία τότε κατέλαβε πάντας καὶ ψυχρὸς ἱδρὼς διέῤῥευσε τὰ σώματα αὐτῶν διότι παρετήρησαν ἀλλήλους καὶ διέγνωσαν ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ κατέχῃ ἐπαξίως τὸν τίτλον «δεκαροφόρου».—Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἰργάζοντο, δὲν ἐξήσκουν οἱ ἐξ αὐτῶν δυνάμενοι τὸ ἔντιμον ἐπάγγελμά των, ἀλλ' ἀνάμενον τὴν πτῶσιν τοῦ ὑπουργείου!— Μετὰ στιγμὴν σιγῆς ὁ τέως βοηθὸς, γενναιότερος τῶν ἄλλων «Ἔ! καὶ τί θὰ τὸ κάμωμεν ἐδῶ, ἐφώναξεν ὀργίλως, κάθε στιγμὴν θὰ 'παίρνωμε;» «*Ἐνάμισα* ὅτι τόρα ἤλθατε», ἀπαντᾷ εὐσεβάστως ὁ ὑπηρέτης ἕτοιμος νὰ ἀπέλθῃ. «Τὸ *νάμισά σου* εἶναι κάλπικον, ἀπαντᾷ ὁ ποτὲ εἰρηνοδίκης, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀβάσιμον, ἀνυπόστατον, καὶ ἀπαράδεκτον»· καὶ πάντες ἐγέλασαν παταγωδῶς, ὁ δὲ ὑπηρέτης ἀπῆλθε κινῶν τὴν κεφαλήν του... Τότε ἤρξατο ἡ πολιτειακὴ συζήτησις, τότε ἐξέῤῥασαν τὰς ἀδιστάκτους ἐλπίδας των ἃς ἔχουσι περὶ τῆς ἀναῤῥήσεως τοῦ ἀρχηγοῦ των εἰς τὴν ἐξουσίαν—διότι εἷς ἀρχηγὸς εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ τοὺς συγκαταριθμῇ μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν του—ὡμίλουν, ἐφώναζον, ἐχειρονόμουν. . . . . .

IV

Αἴφνης ἡ συνδιάλεξίς των διεκόπη, πάντες δ' ἐστράφησαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου ἔνθα ὑπάρχει παρῳδία τις ἀναβρυτηρίου, διότι ἐκεῖθεν ἐξέλθεν ἐπιτακτικὴ καὶ βροντώδης φωνὴ ὑπαλλήλου ἐν ἐνεργείᾳ καλοῦντος συγχρόνως σχεδὸν τὸν παῖδα τοῦ καφενείου καὶ τοὺς ἐρημεριδοπώλας—λούστρους περὶ αὐτόν. Ὁ ὑπάλληλος ἔφερε καινουργῆ ἐνδυμασίαν, ἡ κόμη του ἔστιλβε καὶ διέχεεν εἰς τὰ πέριξ δριμεῖαν κανέλλας ὀσμὴν, ἔλαβεν ἐφημερίδα πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ἔτεινεν ἀγερώχως καὶ τοὺς δύο του εὐτραφεῖς πόδας πρὸς δύο λούστρους ἐπιληφθέντας εὐσυνειδήτως τῆς ἀνατεθέσης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ δημοσίου προσώπου λειτουργίας... ὁ παῖς τοῦ καφενείου ἀστραπηδὸν μετεκόμισεν εἰς αὐτὸν καφὲν, ναργκιλὲν, καὶ ψυχρὸν ὕδωρ ἀναφωνῶν εὐπειθῶς «Ὁρίστε, Κὺρ Νικολάκη». Ὁ ὑπάλληλος ἤρξατο ἐκτελῶν διφυὲς ῥόφημα, ῥευστὸν δηλ. καὶ ἀτμῶδες, οἱ δὲ παυσανίαι ἡμῶν ἀσκαρδαμυκτὶ καὶ ἐπιφθόνως προσέβλεπον αὐτὸν, ἀναγνωρίζοντες ἐν αὐτῷ τὴν προσωποποίησιν τοῦ παρελθόντος των καὶ τὸ εὔελπι τοῦ μέλλοντός των ἴνδαλμα· ὅτε δὲ ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐφημερίδος ἐτελείωσε καὶ ἀπελύθησαν οἱ στιλβῶταὶ τῆς ὑπηρεσίας των λαβόντες διχαστέαν δεκάραν, ὁ δὲ εὐτυχὴς τῆς ἡμέρας μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἀναθεὶς τὸ κύπελλον τοῦ καφὲ κενὸν καὶ περιτυλίξας τὸν σωλῆνα τοῦ ναργκιλὲ, ἐκάλεσε τὸν παῖδα εἰπὼν ὑπερηφάνως «'πάρε τα, αὐτὰ εἶναι 'δικά μου», τῆς ὁμάδος ἡ ἀδημονία ἐκορυφώθη· «ὤ! πίστωσις, πίστωσις, ἀνεφώνησεν ὁ τέως εἰρηνοδίκης, ὤ! ἀπατηλὴ τῶν πτωχῶν παρηγορία, καὶ σὺ, καὶ σὺ, διὰ τοὺς εὐποροῦντας ἐπλάσθης;» «Ποῖος ἐπὶ τέλους εἶναι αὐτός;» ἠρώτησεν ὁ πρώην ὑπογραμματεύς! «δὲν τὸν γνωρίζεις; ἀπήντησεν ὁ πρώην βοηθὸς, εἶναι ὁ Νικόλαος Χρηστοπρωτοπαπαντωνακόπουλος. Τυχηρὸς ἄνθρωπος! εἶχεν ὑποδηματοποιεῖον, καὶ ἐδούλευε νύκτα 'μέρα· τὸν ἐβοήθησεν ὁ Θεὸς καὶ τῶκλεισε καὶ νά 'τον... ἀλαταποθηκάριος ἐν ἀδείᾳ μὲ πλήρεις ἀποδοχάς».....

Καὶ ἠγέρθησαν διότι ἡ θέα τοῦ ὑπαλλήλου καθίστατο αὐτοῖς ἀφόρητος.

«Πότε θὰ ἔλθωμεν καὶ ἡμεῖς στὰ πράγματα νὰ ἰδῆς πῶς κάνουν τὴν πόζα!» ἐξηκολούθησεν ὁ πρώην βοηθὸς, βήξας ἠχηρῶς, καὶ προηγήθη, εἵποντο δὲ οἱ λοιποί... Ἐβάδιζον, ἐβάδιζον, παραπαίοντες καὶ χασμώμενοι, πᾶν ἄλλο δὲ διανοούμενοι νὰ πράξωσιν ἢ νὰ ἐργασθῶσι.....

Καὶ ὁ ὑπάλληλος;

Ὁ ὑπάλληλος ἐῤῥόφα δεύτερον ναργκιλέ!! καὶ θὰ ῥοφᾷ ἕως ὅτου μετασκευασθεῖσα ἡ σκηνὴ τιτλοφορήσῃ καὶ αὐτὸν διὰ τοῦ ἐπιῤῥήματος τέως.

Ἰούνιος, 1878. Δ. Γρ. Κ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὁ τυχὼν δύναται νὰ κατακρίνῃ καὶ σκώψῃ ἔργον τι, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ διορθώσῃ πρέπει νὰ ἦνε καλὸς ἐργάτης.

*

Ὑποδέχονται ἕκαστον κατὰ τὰ ἐνδύματα, ἅτινα φέρει, καὶ ἀποχαιρετῶσιν αὐτὸν κατὰ τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἔδειξε.

*

Ὁ χρυσὸς δοκιμάζεται διὰ τοῦ πυρὸς, ἡ γυνὴ

1. Ἀλλὰ καὶ ἡ δυσκολία αὕτη κατενικήθη, καθ' ἃ πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ κ. Παρβὶλ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐπιφυλλίδι τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων», ὑπὸ τῆς κ. Ἐλίζας Γρέϋ, ἥτις κατεσκεύασε νέον φωνογράφον, ὃς τις δύναται καὶ ἐξ ἀποστάσεως μέτρων τινῶν νὰ ἀκούῃ, νὰ μεταγράφῃ, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εὐκρινῶς καὶ νὰ διατηρῇ κατόπιν τοὺς προφερθέντας λόγους. Οὕτω δὴ ἐλπὶς ὑπάρχει ὅτι ἡ νηπιάζουσα εἰσέτι ἀνακάλυψις αὕτη μετ' οὐ πολὺ βελτιωθήσεται καὶ τελειοποιηθήσεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐξ ἁπλοῦ περιέργου θεάματος νὰ καταστῇ μηχανὴ πράγματι καὶ ἐπιτηδεία πρὸς παντοίας ἐπιτυχεῖς ἐφαρμογάς. Σ. τ. Σ.

2. Βίων.

διὰ τοῦ χρυσοῦ, ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός. (Παροιμίαι γερμανικαί.)

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἀναλυτικαί τινες μέθοδοι ἐφαρμοζόμεναι ἐν ταῖς τέχναις καὶ τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ.

Βούτυρον τεχνητόν.—Ἀπό τινος πλημμυρεῖ τὰς ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς τὸ πρὸ διετίας εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ἐδωδίμων εἰσαχθὲν τεχνητὸν βούτυρον. Ἐν Ἅμιλτον (Καναδᾷ) τῆς Ἀμερικῆς ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου ἐργοστασίου ἐξάγονται καθ' ἑκάστην 500 χιλιόγρ. τοιούτου βουτύρου καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἤρχισε νὰ ἐκτοπίζῃ τὸ γνήσιον.

Παρασκευάζεται δὲ ἐκ τῶν εὐτηκτοτέρων συστατικῶν τοῦ βοείου καὶ τραγείου στέατος, ὅσα δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν στεατικῶν λαμπάδων καὶ ὡς συγκείμενον ἐκ τῶν αὐτῶν περίπου στοιχείων, οἷά εἰσι καὶ τὰ τοῦ γνησίου βουτύρου, δὲν ἔχει τι ἐπιβλαβὲς ἡ χρῆσις αὐτοῦ, οὔτε ὑπὸ ὑγιεινὴν, οὔτε ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν. Τὸ τεχνητὸν ὡς καὶ τὸ γνήσιον βούτυρον συνίστανται ἐκ στεατικῆς, φοινικικῆς καὶ ἐλαϊκῆς γλυκερίνης· τὸ δὲ ὕδωρ, ἡ τυρίνη καὶ τὸ γαλακτοσάκχαρον, ἅτινα ἐμπεριέχονται ἐν τῷ γνησίῳ, δὲν ἐλλείπουσι καὶ ἐκ τοῦ τεχνητοῦ, διότι συναναμιγνύονται τὰ ὑπολείμματα τῶν μνησθέντων ἀνωτέρω στεάτων ἐπίτηδες μετὰ προσφάτου γάλακτος. Λαμβάνων δέ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ τεχνητὸν βούτυρον εἶναι ἀσυγκρίτως τοῦ γνησίου εὐωνότερον καὶ ὅτι τὴν σήμερον τὰ λίπη κατέχουσι μεγίστην σημασίαν ὡς πρὸς τὴν διατροφὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς περιστολὴν τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ. Μόνον δὲ ἡ δι' αὐτοῦ νόθευσις τοῦ γνησίου βουτύρου, ἥτις ζημιοῖ τοὺς καταναλωτὰς αὐτοῦ, παρέχει ἀφορμὴν πρὸς εὐλόγους ἐνστάσεις.

Τὸ τεχνητὸν βούτυρον παράγεται ἐκ τοῦ λευκοτέρου στέατος καὶ δὴ προτιμότερον ἐκ τοῦ περὶ τοὺς νεφροὺς λίπους. Τοῦ τοιούτου λίπους παρέχει κατὰ μέσον ὅρον μέτριος βοῦς 28 χιλιόγρ. Ἐξαχθὲν ἐκ τῶν σαρκωδῶν μερῶν καὶ τοῦ κρέατος τήκεται τὸ νεφρικὸν λίπος, διηθεῖται διὰ λινῶν σάκκων καὶ ἐκτίθεται εἰς αὐτόματον ψῦξιν, ὅτε ἐκ 50—55° ἐκκρίνεται ἡ δύσηκτος καὶ κατ' ἀκολουθίαν πρώτη πηγνυομένη στεατικὴ γλυκερίνη. Αὕτη μὲν ἀπομακρύνεται, ἐφαρμοζομένη εἰς τὴν λαμπαδοποιΐαν, τὸ δὲ ῥευστὸν εἰσέτι ὑπόλοιπον τοῦ λίπους, ὅπερ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω 28 χιλ. νεφρικοῦ λίπους ἀνέρχεται εἰς 16,5 χιλιόγρ. καὶ καλεῖται ἐλαιομαργαρίνη, ἀποχύνεται εἰς ξυλίνας αὔλακας κεκλιμένας, ἐν αἷς κατ' ἀντίθετον φορὰν ῥέει ψυχρὸν ὕδωρ. Οὕτω δὲ πλύνεται, πήγνυται μετ' ὀλίγον καὶ κατεργάζεται ἔπειτα μετὰ γάλακτος, εἰς ὃ προσετέθη, προκειμένου ν' ἁλισθῇ τὸ βούτυρον, καὶ ἅλας. Ἐξ 28 χιλ. ἀρχικοῦ λίπους παρασκευάζονται τοιουτοτρόπως 18 χιλ. τεχνητοῦ βουτύρου.

Εἶναι δὲ τοῦτο ὑποκίτρινον, εὔχυμον καὶ διαλύεται ἐν τῷ στόματι ὅπως καὶ τὸ γνήσιον· στερεῖται ὅμως τῆς εὐαρέστου ὀσμῆς καὶ χαρακτηριστικῆς γεύσεως αὐτοῦ, ἐνέχει ὀλιγώτερον ὕδωρ καὶ ὀλιγώτερα τυρώδη συστατικά, τήκεται δὲ καὶ εἰς ταπεινοτέραν θερμοκρασίαν, ἤτοι εἰς 28°, ἐνῷ τὸ γνήσιον τήκεται εἰς 33—36°, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ μέσον ἀναγνωρίσεως καὶ διακρίσεως τῶν δύο εἰδῶν. Προκειμένου δὲ ν' ἀνακαλυφθῇ νοθεία τις τοῦ γνησίου βουτύρου ὑπὸ τεχνητοῦ, τήκεται τὸ ὕποπτον βούτυρον καὶ διαβρέχεται δι' αὐτοῦ θρυαλλίς τις, ἥτις καὶ ἀνάπτεται. Ἀποσβεννυομένης τῆς φλογὸς τοῦ γνησίου βουτύρου δὲν αἰσθανόμεθα τότε ἐν τῷ ἐκ τῆς θρυαλλίδος καπνῷ πνιγηρὰν καὶ δυσάρεστον ὀσμὴν, ἐνῷ τὸ τεχνητὸν ἀναδίδει τοιαύτην, δάκρυα καὶ βῆχα προκαλοῦσαν.[1]

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὡρολόγιον μυστηριῶδες.

Τὸ μυστηριῶδες ὡρολόγιον, ὅπερ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐφευρεθὲν, βλέπομεν σήμερον καὶ εἰς τινας ὡρολογοποιοὺς τῶν Ἀθηνῶν, σύγκειται ἐξ ἁπλοῦ ὑαλίνου δίσκου ὑποβασταζομένου ὑπὸ κιονίσκου ἔχοντος τοὺς δείκτας κινουμένους ἄνευ τινὸς μηχανισμοῦ καταφανοῦς.

Τὸ ἐκκρεμὲς τοῦτο ὡρολόγιον συνίσταται ἐκ δύο δεικτῶν, τοῦ ὡροδείκτου καὶ λεπτοδείκτου, ἐσηριγμένων ἐν τῷ κέντρῳ δίσκου κρυσταλλίνου, ἐφ' οὗ εἶνε κεχαραγμέναι αἱ ὧραι καὶ τὰ λεπτά. Ἕκαστος δείκτης μόνος του κινεῖται περιτρέχων τὸν δίσκον καὶ δεικνύων καθ' ἑξῆς τὴν ὥραν καὶ τὸ λεπτὸν χωρὶς νὰ φαίνεται κινούμενος ὑπὸ μηχανισμοῦ τινος.

Τὸ μυστήριον τῆς πορείας τῶν δεικτῶν ἐνυπάρχει ἔν τινι συστήματι τροχῶν ὡρολογίου τεθειμένων ἐντὸς ἀντισκώματος, ὅπερ ἔχει ἕκαστος δείκτης. Τὸ σύστημα τοῦτο τῶν τροχῶν ἐκτοπίζει τεμάχιον πλατίνης μικρὸν μὲν, ἀλλὰ βαρύτατον, ὅπερ κυκλοφορεῖ οὕτω πως ἐν τῇ θήκῃ τῇ περικλειούσῃ τὸ ἀντισκωμα τοῦτο καὶ λαμβάνει διαφόρους θέσεις. Κατὰ τὰς διαφόρους δὲ ταύτας θέσεις τὸ βάρος τοῦ τεμαχίου τῆς πλατίνης, συνδυαζόμενον μετὰ τοῦ βάρους τοῦ δείκτου, μεταδίδει εἰς τὸν δείκτην πάσας τὰς κλίσεις, αἵτινες εἶνε ἀναγκαῖαι ἵνα οὗτος τακτικῶς περιτρέχῃ τὸν δίσκον κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὡρῶν, ἃς πρέπει νὰ δείξῃ. Τοιοῦτος ἁπλούστατος ὁ μηχανισμὸς τοῦ μυστηριώδους τούτου ὡρολογίου, ὅπερ κατὰ τὸ λέγειν τῶν εἰδότων εἶνε μία τῶν ὡραιοτέρων ἐπινοήσεων τῆς νεωτέρας βιομηχανίας.

Εἰς Ἀναγνώστης.

1. Δελτίον Ἐθν. Βιομηχανίας.

ΑΘΗΝΗΣΙ —ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 14.